

OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná (1992-2022)

Wikipedie: Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) je termín používaný v českých zákonech o dani z příjmů, o sociálním zabezpečení a zdravotním pojištění pro takovou fyzickou osobu, která má příjmy z podnikání nebo z jiné samostatně výdělečné činnosti. Typicky je OSVČ například živnostník, samostatný zemědělec, samostatně výdělečný umělec, soudní znalec, soukromý lékař, advokát a podobně.

(V anglosaském světě se používá poněkud jednodušší výraz self-employed).

První krok, který OSVČ musela učinit byl vstup do registrace ve státním aparátu a následně z toho vyplývající formality. Takto to probíhalo u mě:

- 1991 - Rozhodnutí o registraci (OÚ Trutnov)
  - Dva dokumenty (**Turf management a Johnsons semena**)
  - Výpis z podnikového rejstříku okresního soudu v Hradci Králové, pro zahraniční obchodní činnost
- 1992 - Výpis z živnostenského rejstříku (MÚ Vrchlabí)
  - Ohlášení živnosti (MÚ Vrchlabí)
- 1993 - Rozhodnutí (FÚ Vrchlabí)
  - Osvědčení o registraci DPH (FÚ Vrchlabí)
- 1995 - Souhlas správce daně (FÚ Vrchlabí)
- 2000 - Rozhodnutí odbor osiva (UKZUZ Brno)
  - Živnostenský list-předmět podnikání: specialisovaný maloobchod
  - Živnostenský list-předmět podnikání: velkoobchod
  - Živnostenský list-předmět podnikání. maloobchod použitým zbožím
  - Živnostenský list-předmět podnikání: trávníky /poradenská činnost, zakládání, údržba/
  - Živnostenský list-předmět podnikání: poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví
  - Živnostenský list-předmět podnikání: činnost technických poradců v oblasti sportovních trávníků
  - Živnostenský list-předmět podnikání: koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje

Logo mé firmy:

Název „Turf management“ lze volně přeložit z angličtiny jako management sportovního trávníku. Že „turf“ v českém jazyce znamená dostihový sport jsem se dozvěděl teprve o pár let později, když mně přišla pozvánka pro VIP na dostihy v Chuchli.

1. SEMENÁŘSTVÍ

Název „Johnsons semena“ bylo nutné připojit k názvu Turf management z toho důvodu, že jsem se nepřímo zapojil přes Jamese Johnsona, u kterého jsem nakupoval travní osivo, i do sekce osiva květin a zeleniny.

Při návštěvě semenářské firmy Johnsons Seeds v anglickém Bostonu, v roce 1991, mi James totiž nabídl tak nízkou cenu za maloobchodní barevné sáčky semen květin a zeleniny, že jsem neodolal a začal je dodávat na náš trh.

V té době však ČR nebyla ještě členskou zemí EU a já dostal za prodej semen zeleniny pokutu. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (UKZUZ) totiž dohlížel na to, aby k nám nepronikaly nepovolené odrůdy zeleniny (což v té době byly téměř všechny F1 odrůdy ze Západu). Semena květin byla v pořádku.

K této trapné situaci se váže docela zajímavá epizoda, kterou bych rád zmínil. James mi v Anglii připravil paletu sáčků semen zeleniny a můj soused Karel Rynda, který tou dobou jezdil s kamionem do

Anglie, přijel do Lánova pouze s několika krabicemi v ruce. Říkal, že to je vše, co se mu podařilo zachránit před našimi celníky, kteří mu sebrali celou paletu semen zeleniny v Chebu.

Příští den jsem sedl do auta, zapojil tažný vozík a odjel to řešit do Chebu. Bohužel to řešit nešlo, a tak mi nezbylo než odvést paletu semen zpět do Anglie. Na to jsem však nebyl připraven, ale protože se mnou byl i můj tchán, jenž měl známé v Německu, tak náš plán byl odvézt paletu se semeny tam, a pokusit se to řešit dodatečně.

Přejel jsem s paletou naši hranici na Pomezí, zastavil na německé straně a šel do hlavní budovy dohodnout celní náležitosti potřebné pro přejezd Německem. V čekárně, přes zavřené dveře, jsem si vyslechl rozčileného německého celníka, kterak zvýšeným hlasem komunikuje s bulharským řidičem nákladního auta zaparkovaného přede mnou. Tak to bude těžké, pomyslel jsem si. Nebylo, prostě mě vyhodil se slovy, že mě přes Německo s nákladem anglických semínek nepustí. Otočil jsem auto a projel zpět přes českou hranici. V Chebu jsem u celního skladu ani nestavěl a jel přímo domů.

Co si však počít s takovým velkým množstvím sáčků zeleninových semínek? Naštěstí tou dobou začínala v Českých Budějovicích výstava Země živitelka, a tak jsem naložil barevné sáčky do auta a odejel na výstavu, kde jsem si zaplatil prodejní stánek. Kupujících bylo takové množství, že jsem to nemohl zvládat a zavolaal tedy svému synovci Pavlovi, který tehdy ještě studoval teologickou fakultu a měl volno. Pavel, jako

student potřeboval peníze, a tak souhlasil. Příští den jsem ukončil prodej o něco dříve a odjel pro Pavla, 280 km z Budějovic do Prosečného a 280 km zpět.

Vše klaplo dobře a prodej byl úspěšný. Jako finále celého příběhu bych rád zmínil jeden večer na vysokoškolských kolejích, kde jsme byli ubytováni. Počasí bylo skvělé, venku panovalo velké teplo a my měli otevřené okno. Pavel ležel na posteli a studoval Bibli, já seděl u stolu a počítal kupu peněz z denní tržby, zatímco oknem přicházelo sténání

mladé ženy, která prožívala svůj orgasmus ve vedlejším pokoji.

Šlechtění travního osiva pro sportovní trávníky probíhalo v Anglii daleko dříve a mnohem intenzivněji, než tomu bylo u nás, a kromě toho firma Johnsons Seeds nabízela odrůdy i od předních evropských i amerických šlechtitelů. Od roku 1992 se firma stala i oficiálním dodavatelem travního osiva pro národní stadion ve Wembley.

Ve své nabídce českým fotbalovým klubům jsem měl i dvě travní směsi, jejichž jednotlivé odrůdy dosahovaly nejvyššího ohodnocení od Výzkumného Institutu Sportovních Trávníků (STRI) v anglickém Bingley. První směs byla určena k zakládání nových trávníků a obsahovala dvě odrůdy jílku vytrvalého, jednu odrůdu kostřavy výběžkaté a jednu odrůdu kostřavy výběžkaté jemnolisté. Druhá travní směs obsahovala tři navzájem se doplňující odrůdy jílku vytrvalého a byla určena k dosévání poškozeného hřiště, i když za určitých podmínek byla tato směs výhodná i k novému výsevu celé plochy.

Spolupráce s Jamesem Johnsonem pokračovala velmi úspěšně až do roku 2010, kdy firma založená v 19. století, po svém krátkém působení v Rusku zbankrotovala. James se svým bratrem založili pobočku v Moskvě a nasypali do ní hodně peněz, ale ty tam zmizely. Anglická banka, u které měli pohledávku, jim sebrala téměř všechnu půdu i výrobní prostředky (budovy, techniku, kanceláře, sklady a další). Sekci travního osiva koupila firma DLF a sekci semen

květin a zeleniny firma Mr. Fothergill. S firmou DLF jsem již nespolupracoval a s firmou Mr. Fothergill ještě pak po několik dalších let. Obchodní podmínky už ale zdaleka nebyly tak dobré jako u Johnsona. Pak přišel Brexit, což vzhledem k administrativním překážkám a zvýšeným nákladům vedlo k uzavření mé semenářské kapitoly.

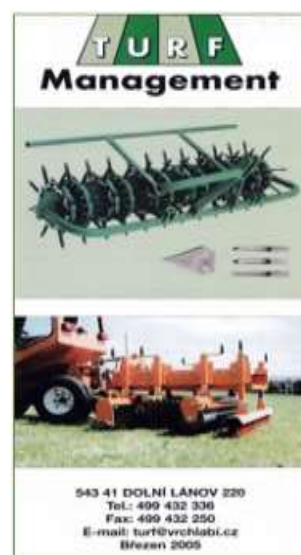
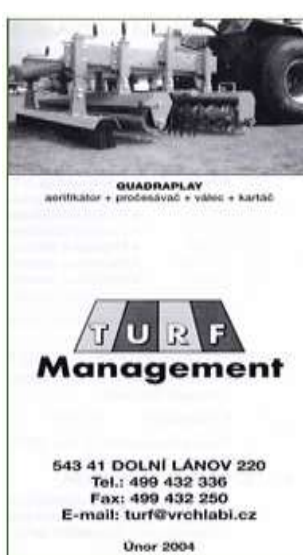
Brexit stojí britskou ekonomiku 100 miliard liber ročně. Při čtvrtém výročí odchodu Británie z bloku EU je národní ekonomika o 10 % HDP menší, než by mohla být (info datované k 31.01.2024).

2. SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY

Naplno jsem se vracel ke své profesi trávnickáře a snažil se zužitkovat vše, čemu jsem se naučil v Anglii. Svou činnost bych mohl rozdělit do těchto kapitol:

2.1. Import nových i použitých strojů od anglických firem: - SISIS, DENNIS, RANSOMES, SUPATURE, BLEC, GREENSWARD, CAMPEY, REDEXIM

Výběr z několika mých katalogů pro fotbalové kluby

Firmy, jejichž techniku jsem dovážel, jsem kontaktoval na výstavách SALTEX v Anglii.

Za nejdůležitější provzdušňovací nástroj k ošetřování sportovního trávníku jsem vedle sekačky považoval i novinku - provzdušňovací stroj VERTI-DRAIN.

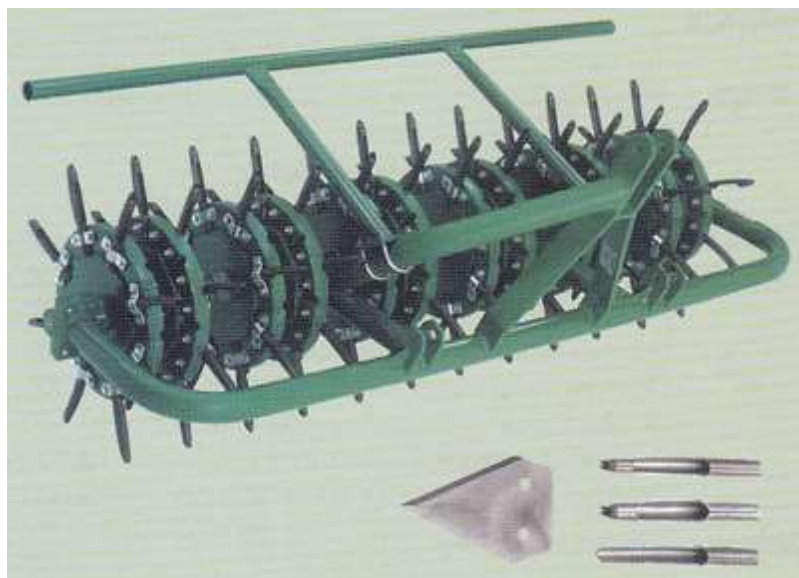
První dva V-D jsem přivezl na objednávku od ČMFS a sloužily k renovacím hracích ploch 1+2 ligy,

na kterých hrála národní mužstva. Jeden byl umístěn v renovační lince Ostrava (p. Kopecký) a ten druhý v renovační lince Blšany (p. Janek). Dovoz od holandského výrobce Redexim mi však později převzala větší česká firma

2.2. Renovace fotbalových trávníků / prodej travního osiva: skarifikace, provzdušňování, pískování a dosévání / výsev

Renovaci po hrací sezóně jsem prováděl jak na předních stadionech, tak i na těch z nejnižších soutěží.

Skarifikaci jsem prováděl nejprve strojem Veemo od anglické firmy SISIS, ale později jsem přešel na jednodušší způsob, a sice na travní brány.

Veemo poháněla kardanová hřídel od malotraktoru. Dokázal úspěšně atakovat lipnici roční, což představoval problém pro všechny fotbalové kluby. Např. na Spartě jsme po přejetí hřiště v několika směrech vyčesali 11 valníků trávy. Protože se však většina mé práce týkala menších klubů, kde byl

mnohem řidší trávník, tak jsem Veemo nahradil touto rohoží.

Provzdušňování ztuhlé půdy jsem prováděl taženým strojem s litinovými koly a dutými hroty. „Špunty“ jsem následně rozbíjel zatahovací rohoží.

K zapískování provzdušněného trávníku jsem používal skvělou pískovačku od Richarda Campeye DAKOTA 410. Na snímku s mým druhým traktorem při předvádění na tréninkové ploše Sparta Praha na Strahově. Šířka rozhozu 9-12 m.

Můj první malotraktor české výroby. Na spodním snímku při dosévání hřiště Sparty Praha.

Dosévací stroj CONTRASEEDER od anglické firmy SISIS vytvářel drážky, do kterých padalo osivo. Hřiště se dosévalo ve třech směrech.

Nápis z Anglie nás vyzývá „MYSLETE. Udějte to správně hned napoprvé! Plánujte dopředu“.

Dosévání trávníku na stadionu Strahov. Samojízdnou sečkou AUTO CONTRAVATOR jsem prováděl dosévání na mnohých stadionech. Na snímku je trávník na Strahově. Stejný stroj jsem používal i k dosevu, např. v Blšanech, když hráli 1. ligu, ale i ve Woodley, Anglie (str. 187).

Výsev tréninkového hřiště v Drnovicích (tehdy se tu hrála 1. liga). Stroj BRILLION vyroben v USA, prodejce firma BLEC, Anglie. Travní osivo Johnsons.

2.3. Export lajnovaček

Model této lajnovačky pochází z Anglie. Firma Supaturf mně dala model se žádostí, abych našel výrobce. Věděli, že Češi jsou technicky velice zdatní, a že výroba u nás bude levnější. Výrobce lajnovaček se následně stala firma v Lánově. Supaturf však po několika letech zanikl a odběr lajnovaček převzala firma Campey.

Richard Campey vylepšil design lajnovačky a prodává ji do celého světa. Snímek nahoře pochází z Argentiny, kde se v roce 2021 konalo mistrovství ve fotbale Jižní Ameriky.

Poté, co jsem ztratil obchodní zastoupení holandské firmy Redexim pro stroj Verti-drain, měl její zástupce tu drzost zavolat mi z Číny, zdali bych mu poslal jednu lajnovačku z Lánova! Tužil jsem, co by následovalo, a nabídku odmítl. On ji však koupil doma v Holandsku a podle našeho modelu se začala vyrábět stejná lajnovačka i v Číně, a tu Redexim prodává v Evropě. Vychází samozřejmě levněji než naše lajnovačka z Lánova.

Lajnovačku z Lánova jsem viděl i mezi jinými typy lajnovaček, při své návštěvě národního fotbalového stadionu Wembley v roce 1997, když jsem tu byl se Zdeňkem Philippem.

K mému překvapení mají naši lajnovačku i v tenisovém areálu Wimbledon (viz snímek). Není však určena k lajnování travnatých kurtů pro hráče tenisového turnaje ve Wimbledonu, ale pro členy klubu a zaměstnance na jednom z vedlejších hřišť.

Snímek z Wimbledonu zaslal R. Campey s tímto komentářem: „Joe, procházel jsem některé staré e-maily a našel toto – Wimbledon používá lajnovačky s zakulacenou nádrží pro lajnování zadních částí kurtů, ale tvé lajnovačky na svém sportovišti v Raynes Park“

VZDĚLÁVÁNÍ

*„Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať je mu 20 nebo 80.“
Henry Ford (1863-1947)*

Samostatnou kapitolou v tomto průmyslu (sportovní trávníky) je však vzdělávání. Z pochopitelných důvodů toto trávníkářské odvětví nemá u nás žádnou dlouhou tradici.

Před rokem 1989 se tomuto poslání nejvíce věnoval pan profesor F. Bureš a rád bych tu citoval jeho názor z publikace „Astrální almanach trávníkářů České republiky a Slovenské republiky“. *Trávníky u nás dosud (zejména pro retardovaný vývoj etických a estetických hodnot v době totality) nestačily zaujmout ve vědomí našich občanů ono místo, které jim náleží a které zaujímají v rozvinutých evropských zemích. V těchto regionech s rozvinutou ekonomikou jsou organickou součástí kultury životního a pracovního prostředí s výraznou estetickou, psychologickou (jako zklidňující, povzbuzující a dobrou náladu navozující faktor) a ekologickou funkcí”.*

Pan profesor Bureš dále uvádí, že na zemědělských univerzitách v ČR začala výuka trávníkářství na katedrách pícninářství v letním semestru 1995. On sám rozděluje trávníky do několika typů:

- Intenzivní – reprezentační, okrasné parkové a pietní, okrasné používané, **hřišťové jemné (nízko kosené jako golfové a tenisové), hřišťové odolnější a rekreační (fotbalové, ragbyové, kriketové, dostihových drah), krajinné používané a předpěstované.**
- Extenzivní – krajinné nepoužívané, biotechnické vlhkosnášející / suchosnášející, sadařské, letištní
- Soliterní okrasné trávy – nízké, středně vysoké okrasné a vysoké okrasné.

Je tedy patrné, že samotné sportovní (hřišťové) trávníky zaujímají jednu kategorii, z pohledu

trávníkářského průmyslu se však jedná o tu nejsilnější. Z vlastní zkušenosti vím, že pokud jde o fotbalové trávníky, tak školení správců hřišť v období normalizace, avšak i mnoho let po ní, probíhalo jednou za rok, a to pouze pro správce hřišť nejvyšších soutěží. Výuka správců golfových hřišť neexistovala vůbec. Golf nebyla totiž hra pro dělnickou třídu.

Trávníky v Anglii přitahují každého fandu fotbalového míče. V Anglii se velice často fotbalu říká soccer.

Nejenže je možné se po městských trávnících procházet, ale zcela určitě tam najdete skupiny, které kopou do balonu.

Pokud však majitel pozemku nepovažuje za vhodné, aby tomu tak bylo, umístí tam např. i tento nápis:

Hrát fotbal zakázáno. Lze jej hrát pouze v místě kde se střílí lukem.

1. TRÁVNÍKÁŘSKÝ PRŮMYSL V ANGLII

V Anglii se traduje tato anekdota: Přijede americký turista do Anglie a ptá se zahradníka v Hyde Parku: „Co děláte s vašimi trávníky, že jsou tak pěkné?“ Zahradník odpoví: „Stříháme a válcujeme.“ Turista se ptá dále: „Jako to děláte dlouho?“ Zahradník odpoví: „200 let.“

Některé z četných časopisů, jenž se mi dostávaly do ruky

1.1. IOG 1934

Do anglické organizace IOG (kapitola Cheshire 1973-75, str.160) jsem vstoupil hned první rok svého pobytu v Anglii (1969), a to díky Billovi, který se stal mým mentorem v GFC (str. 57). Díky němu jsem se já stal „kurátorem travnatých hřišť“ (termín používaný v Austrálii pro groundsmanly kriketových hřišť), a nikdy jsem toho nelitoval.

Poznal jsem skvělé lidi (jedním z nich byl Bill Styles, na snímku), kteří v tomto obrovském průmyslu, od nejmenších komunit až po obrovský Londýn, působili. Poznal jsem všechny druhy trávníků, jenž

Angličané exportovali do svého impéria, nad kterým slunko nezapadalo, trávničky pro kriket, bowling, golf, tenis, fotbal, ragby, dostihy, polo a samozřejmě i okrasné trávničky.

Poté, co se golfový průmysl rozrůstal, tak to vyústilo v založení samostatné organizace BIGGA.

1.2. BIGGA 1987

Ke sružení britských greenkeeperů v jednu organizaci-British and International Golf Greenkeepers Association (BIGGA) došlo v lednu 1987. Sloučily se tři skupiny greenkeeperů – (a) Britská asociace golfových greenkeeperů, (b) Anglická a mezinárodní asociace golfových greenkeeperů a (c) Skotská a mezinárodní asociace golfových greenkeeperů. Dnes je známe jednoduše, jako BIGGA. Sružení má kolem 6 000 greenkeeperů a profesionálních trávnickářů a je největší členskou asociací greenkeeperů v Evropě.

2. TRÁVNÍKÁŘSKÝ PRŮMYSL V ČESKU

2.1. Golfové trávníky

2.1.1. Návštěvy konferencí BIGGA v Anglii

Hned poté, co jsem založil svou firmu a začal vytvářet finanční profit, tak jsem se stal členem asociace BIGGA a každoročně dojížděl na výroční konference do města Harrogate, hrabství Yorkshire.

Anglická kultura, odborné přednášky a navazování kontaktů pro mne znamenaly hodně. Byla to společnost, ve které jsem se jako

pozorovatel cítil dobře.

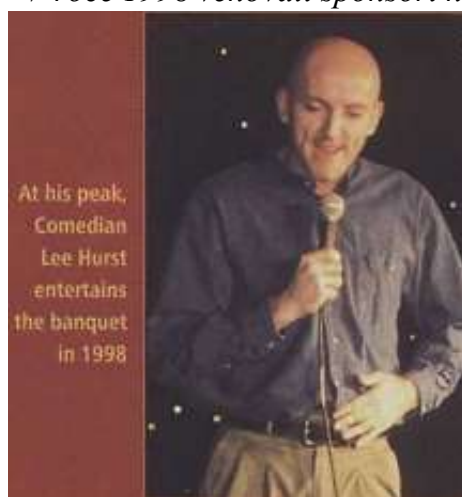

In 1998 BIGGA's Golden and Silver Key members donated £44,000 to equip the training room in the newly built BIGGA HOUSE

V roce 1998 věnovali sponzoři na stavbu BIGGA centra 44.000 liber.

1999 witnesses Mr Motivator, Frank Dick OBE, deliver his keynote speech

At his peak, Comedian Lee Hurst entertains the banquet in 1998

Každá konference měla svou tzv. hlavní přednášku-vlevo „pan Motivátor“ Frank Dick OBE, ale také svůj banquet, na kterém vystupoval známý bavič. V roce 1998 to byl komik Lee Hurst.

V devadesátých letech jsem dvakrát s sebou vzal i české greenkeepery Karla Maříka z GC Karlovy Vary a Nezára Sejfa z GC Karlštejn.

Z mnoha konferencí BIGGA, které jsem v Anglii navštívil, mi nejvíce zůstává v paměti především jedna, a sice ta z roku 1999 nebo 2000. Jel jsem na ni společně s Karlem Maříkem, greenkeeperem golfového hřiště v Karlových Varech. Přidal se k nám i Karlův šéf a majitel GC Karlovy Vary Vlastimil Argman, a právě tento fakt učinil naši cestu do Anglie naprosto jedinečnou. Ještě musím doplnit, že s panem Argmanem jela i jeho žena.

Do Londýna jsme přijeli nad ránem a ubytovali se v luxusním soukromém bytě. Pan Argman a jeho paní plánovali návštěvu Londýna, zatímco já s Karlem jsme směřovali na konferenci BIGGA. Byt patřil řediteli pojišťovny Kooperativa panu Mrázovi a ten Argmanům zapůjčil klíče. Celý objekt moderních bytů měl bránu, u které seděl vrátný. Po snídani jsme vyrazili do Londýna, a protože mě obchody nezajímaly, tak jsem si zakoupil lístek na odpolední muzikál *Phantom of the Opera*. Nezapomenutelný zážitek!!!

The Phantom of The Opera' Sarah Brightman & Antonio Banderas

<https://www.youtube.com/watch?v=j9qLfyLowjg>

Příští den jsme všichni vyrazili na golf, na jedno z nejprestižnějších hřišť v Anglii-**Sunningdale GC**. Klub byl založen v roce 1900 a tvoří jej dvě osmnácti jamková hřiště. Je to soukromý klub a Argmanovi měli povolenku hosta. Zatímco si v klubovně vyjednávali hru, tak já čekal na parkovišti, kde jsem se seznámil s řidičem auta, jehož majitelkou byla Lady Abrahams (příloha 3.). Řidič byl původem z Bulharska.

Golf hrál Karel a manželé Argmanovi, já jsem je doprovázel a kochal se krajinou i trávníkem.

„Golf is a good walk spoiled,“ Winston Churchill

Po ukončení hry jsme zašli do klubovny, kde bylo celkem prázdná až na stůl v rohu místnosti, u kterého seděli tři dámy. Jedna z nich přišla k našemu stolu, a byla to Lady Abrahams, která nám umožnila vstup do klubu. Neskutečně atraktivní žena v letech s úsměvem na tváři nám vysvětlila, že se s přítelkyněmi radí, jak připravit 50. výročí dne, kdy byl ženám povolen přístup na golfové trávníky v Sunningdale GC. Ani poté však neměli ještě vyhráno, neboť dámské toalety se v budově nenacházely, a pokud chtěli „vypumpovat lod“, tak bylo nutné odpálit míček do lesa!

Oznámení u dveří klubovny. Když se něco nemá nebo to je nežádoucí, anglosaská kultura naznačí, že to je nevhodné. V daném případě tedy „*Hrát míčky přes síť je nevhodné chování*“. Lidé to respektují.

Je-li něco nežádoucí v Německu, tak se to zakáže a lidé to respektují. Je-li něco nežádoucí v Česku, tak to lidé respektují pouze tehdy, pokud se jim to znemožní.

Mimochodem právě v tomto GC působil před válkou profesionální golfový hráč a trenér také Henry Cotton.

Nová budova Royal Mid-Surrey GC. Původní klubovnu, ve které jsme se v roce 1999 setkali s hlavním greenkeeperem zničil v březnu 2001 požár. Došlo i ke zničení rozsáhlé sbírky memorabilií, portrétů, obrázků a trofejí.

I příští den jsme všichni vyrazili na golf, a to na další soukromé hřiště Royal Mid-Surrey GC, které sousedí s botanickou zahradou Kew Gardens. Na některé z předchozích konferencí BIGGA jsem se seznámil s tammím greenkeeperem, který mě pozval k návštěvě svého areálu, a já toho využil. Hrací plocha je rovněž rozdělena na dvě 18-ti jamková hřiště a byla založena v roce 1892.

Protože však “můj“ greenkeeper byl na hřišti (nepracoval, ale hrál), tak my, jako jeho hosté, jsme museli na něho dost dlouho čekat ve zvláštní a celkem primitivní místnosti. Nebylo ani možné, abychom čekali v klubovně. Pan Argman to nesl velice špatně. Po příchodu greenkeepera nám bylo umožněno, abychom se dostali na hřiště a hráli.

Následující den ráno jsme s Karlem odjeli na konferenci BIGGA do Harrogate. Po našem návratu nám Karlův šéf sdělil, že Lady Abrahams jej i jeho paní pozvala na večírek do svého sídla na venkově. Dalšími hosty byli bohatí židovští bankéři z London City. Argman nám řekl, že tito velice úspěšní finančníci měli vazby na předválečné Československo a chtěli poskytnout své znalosti i zkušenosti našemu svobodnému státu. Obrátili se na Václava Klause, jenž tou

dobou byl ministrem financí nebo dokonce předsedou vlády, ale on je odmítl, že si poradíme sami.

(Ekonom Pavel Kohout k tomu dodává v LN ze dne 04.02.2023:“ *Kuponová privatizace zbytečně skončila debaklem jen proto, že tehdejší vláda nerozuměla fungování burzy a chování investorů. Tyto věci v Prognostickém ústavu zkrátka neprobírali. Vrchní reformátor nechápal dokonce ani rozdíl mezi systémovým a systematickým rizikem. Důsledkem tohoto triviálního nepochopení byly gigantické finanční i reputační škody, jejichž následky trvají dodnes.*“)

Mimochodem dopis, který jsem zaslal na britské velvyslanectví v únoru 1990 (viz na str. 411), potvrdil můj předpoklad, že „*tam, kde se hraje golf, není místo pro komunismus*“. Dnes, kdy je v ČR více než 100 golfových klubů, skutečně komunistická strana nemá v parlamentu žádného svého poslance.

Kdo byla Lady Abrahams

Narodila se v roce 1910 v Praze jako Luisa Kramerová. Než začala hrát golf, hrála tenis a vyhrála

mistrovský juniorský titul. Golf začala hrát v Rakousku a první úspěchy přišly v roce 1934, druhé místo v mistrovství GCP na rány a posun mezi dámskou golfovou elitu. V roce 1935 se kvalifikovala na Mezinárodní mistrovství republiky žen v Mariánských lázních, kde se seznámila se slavným Henry Cottonem, které nedávno vyhrál British Open.

Zvítězila na Mistrovství republiky v roce 1938 a stala se První dámou českého golfu.

Její sportovní cílevědomost ji 25. března 1939 odvedla z vlasti do Anglie za

učitelem těch nejlepších kvalit, Henry Cottonem. Cesta do Anglie ji tak zachránila život, neboť po válce již nikoho ze své rodiny v Československu nenašla. Během 2. světové války byla členkou Britské RAF a vstoupila do československého letectva, kde jako spojovatelka získala hodnost majora. V Anglii se seznámila s panem Abrahamsem a zakoupili domek u golfového hřiště ve Wentworthu, a tam se také spřátelili s manželem Alžběty II, princem Philipem. Se svým manželem byli povýšeni do šlechtického stavu.

V roce 1950 se Lady Abrahams stala první členkou doposud pánského golfového klubu v Sunningdale a otevřela tak dámskou sekci.

V roce 1968 se manželé Abrahamsovi setkali v **Mariánských Lázních** s Arthurem Leesem, profesionálním golfistou, členem britského Ryder Cup týmu a vítězem Czechoslovak Open 1935. Arthur Lees uspořádal spolu s tehdejším nejlepším hráčem Jiřím Dvořákem (pozdějším greenkeeperem GC Mariánské Lázně) golfovou exhibici, která byla ukázkou špičkového golfu. Při této cestě se Lady Abrahams seznámila s obětavým organizátorem československého golfu Hanušem Goldschneiderem a toto seznámení přerostlo v dlouholeté upřímné přátelství. A tuším, že právě díky panu Goldschneiderovi se mohl V. Argman podívat do GC Sunningdale a my s Karlem s ním.

Po revoluci se Lady Abrahams seznámila s manželou Olgou a Václavem Havlovými, neboť velice dobře znala jeho strýce Miloše Havla, který si vzal její kamarádku. Paní Olze pomáhala s její nadací Dobré Vůle, pro niž vybrala ve Velké Británii značnou částku peněz. Za zásluhy o Českou republiku dostala od prezidenta Havla zlatou medaili. Zemřela 16. ledna 2006 ve věku 95 let.

2.1.2. Český svaz greenkeeperů (ČSG)

Před rokem 1990 bylo v Československu 8 golfových hřišť (dnes jich tu jsou desítky) a jejich management spočíval především v kosení travnatých ploch a hnojení greenů. Po roce 1990 pan profesor Bureš (hlavní lektor pro ČMFS) začal rozšiřovat své vzdělávací aktivity i mezi správce golfových hřišť (greenkeepery).

S profesorem Burešem jsem se seznámil záhy po svém návratu z Anglie a bylo mi velkým potěšením spolupracovat s ním na všech seminářích pro naše greenkeepery.

Vzdělávací semináře se konaly postupně v celé řadě golfových klubů, jako např. v klubovně GC Klánovice.

V té době jsem již pravidelně navštěvoval semináře BIGGA

(British and International Golf Greenkeepers Association) v Anglii, takže jsem našim greenkeeperům mohl podávat ty nejnovější informace týkající se managementu golfových trávníků. Při každém takovém setkání jsem zdůrazňoval potřebu založení vlastního sdružení a jeho vazbu na BIGGA. Samotnou organizaci BIGGA jsem pak dopisem ze dne 17. března 1998 žádal o přijetí naší organizace (příloha 1.). V roce 1999 byl založen Český svaz greenkeeperů (ČSG). S Jirkou Dvořákem, greenkeeperem GC M. Lázně, jsem hned o rok později na konferenci České golfové federace v hotelu Ambassador v Praze žebral o peníze pro provoz ČSG.

Mezitím však byla v roce 1996 v Amsterdamu založena nezisková organizace FEGGA (Federation of European Golf Greenkeepers Associations), jako zastřešující orgán pro národní asociace greenkeeperů v Evropě a naše organizace se stala jejím členem.

2.1.3. FEGGA

Za ČSG jsem se následně zúčastnil konference FEGGA, která proběhla 16-18. ledna 2001 v Avignonu, ve Francii.

Byli zde zástupci asociací GG Belgie, Dánska, Finska, Francie, Německa Holandska, Irské republiky, Itálie, Norska, Rakouska, Slovinska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Velké Británie.

Stávající prezident FEGGA, Joe Bedford z Irské Republiky, řekl na úvod: „Společným setkáváním se přiblížíme evropským standardům.“ Sekretář FEGGA, Dean Cleaver zahájil konferenci na téma: **Otázky životního prostředí v Evropě.**

Dean vysvětlil, že legislativa pesticidů ovlivňuje nás všechny a představil Kari Mattilu z Finska, který hovořil o stavu *legislativy pesticidů v Evropě*. Poté delegáti vytvořili pracovní skupiny a probírali dané téma.

FEGGA, která má dobré vztahy s Evropskou golfovou federací (EGF), presentovala názor svých členů v otázce životního prostředí na Konferenci Committed to Green a R&A v Portugalsku. Z celkového počtu golfových hřišť sdružených ve FEGGA (5585) jich je 500 zapojeno do programu Committed to Green. Dean Cleaver podal z této konference zprávu na naší konferenci v Avignonu.

Odpoledne delegáti FEGGA navštívili výstavu Francouzské asociace golfových greenkeeperů.

Druhý den přednesl sekretář zprávu o činnosti FEGGA za uplynulý rok a o plánech na rok 2002.

Pirjo Hotti z Finska pokračovala zajímavým referátem o práci greenkeeperů ve Skandinavii.

Joe Bedford přednesl další příspěvek na téma „vzdělávání v Evropě.“ Jeho přednáška dala vzniknout pracovním skupinám, které vypracovali své návrhy na zadané otázky k tomto tématu; např., jak propojovat vzdělávání na místní, regionální, národní, evropské a celosvětové úrovni.

Večer byli delegáti hosty na banketu pořádaném Francouzskou asociací golfových greenkeeperů

O dva roky později jsem se za ČSG zúčastnil další konference FEGGA, tentokrát v domově golfu, St. Andrews ve Skotsku.

V areálu St. Andrews je 6 golfových hřišť o celkové ploše 650 ha. Vlajky některých účastníků konference norská, britská, australská, dánská, holandská, islandská, česká a americká. Australané a Američané tu byli jako hosté nebo přednášející

Upozornění:
„Nesedejte na plot“.

Trávníkářství v ČR nabralo vysoké obrátky a jakmile vznikl ČSG a bylo jasné, že naši greenkeeperi jsou zapojeni do aktivity svých evropských kolegů, tak jsem svou činnost v rámci golfových trávníků a greenkeeperů silně omezil a začal se naplno věnovat fotbalovým trávníkům.

Ve své firmě TURF MANAGEMENT jsem stále pracoval sám a nebylo možné na vše stačit. Začal jsem se více věnovat potřebám správců fotbalových hřišť. I tady totiž bylo třeba založit sdružení a přivést jej do party anglických kolegů – groundsmanů.

Trávníkářství v ČR nabralo vysoké obrátky a jakmile vznikl ČSG a bylo jasné, že naši greenkeeperi jsou zapojeni do aktivity svých evropských kolegů, tak jsem svou činnost v rámci golfových trávníků a greenkeeperů silně omezil a začal se naplno věnovat fotbalovým trávníkům.

Ve své firmě TURF MANAGEMENT jsem stále pracoval sám a nebylo možné na vše stačit. Začal jsem se více věnovat potřebám správců fotbalových hřišť. I tady totiž bylo třeba založit sdružení a přivést jej do party anglických kolegů – groundsmanů.

2.2. Fotbalové trávníky

2.2.1. Mé návštěvy na konferencích IOG v Anglii.

Každoroční návštěvy konferencí IOG a BIGGA se pro mě stávaly velice milou událostí. Součástí všech konferencí IOG byly i návštěvy předních stadionů, dostihových areálů, špičkových sportovišť nebo okrasných zahrad.

Horní snímek je z návštěvy ragbyového stadionu v hlavním městě Walesu Cardiffu v roce 1991. Spodní snímek je z dostihové dráhy v Liverpoolu, kde se konala IOG konference rovněž počátkem 90. let.

Již v době svého desetiletého pobytu v Anglii jsem obdivoval úžasné okrasné zahrady a anglické parky. IOG Konference 1998, která se konala v Lensbury, Teddington, mi tu nádheru opět připomněla. Tentokrát jsme v rámci exkurse navštívili okrasné zahrady královského paláce Hampton Court.

Lensbury hotel, kde v 70. letech minulého století bylo registrováno a provozováno na 47 sportů

Teddington je předměstí v jihozápadním Londýně v londýnské čtvrti Richmond upon Thames. V roce 2021 byl Teddington vyhlášen The Sunday Times jako nejlepší místo pro život v Londýně.

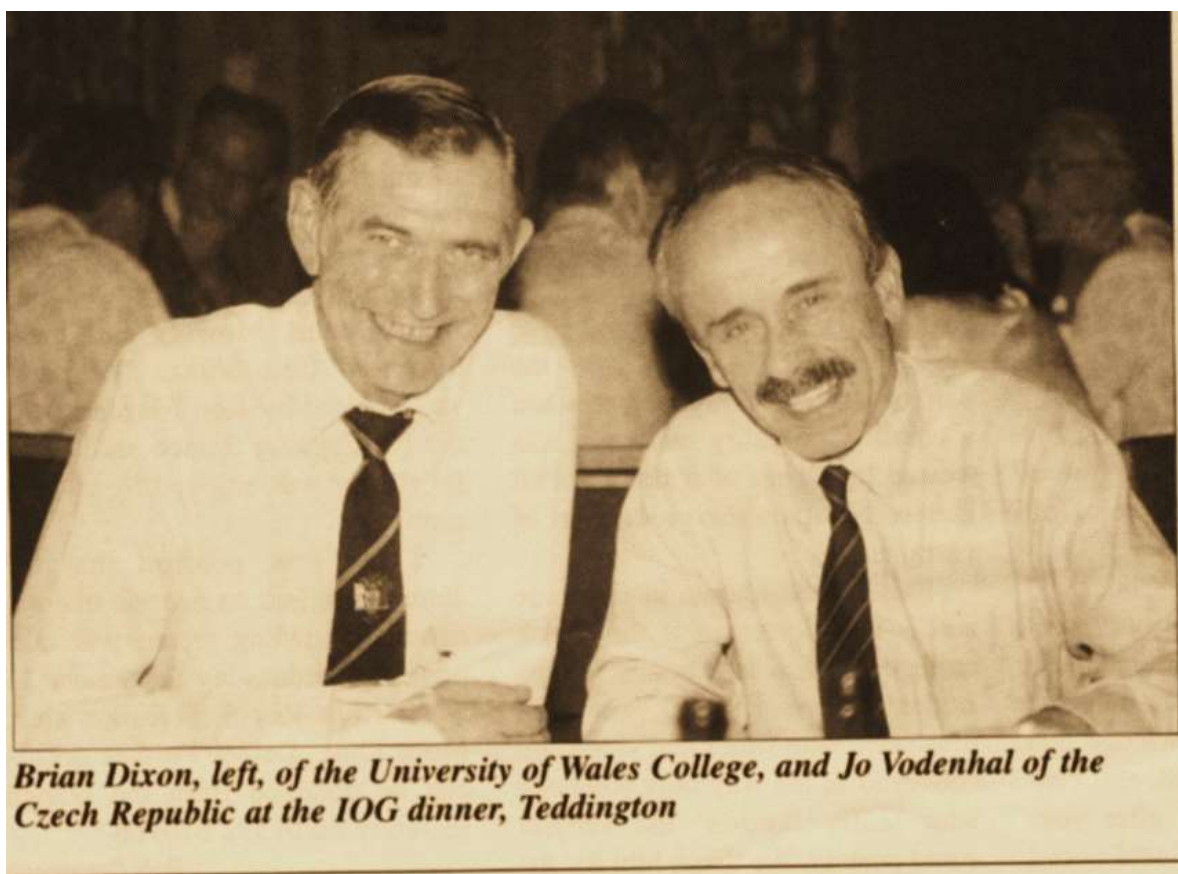
Teddington se nachází na dlouhém meandru Temže mezi Hampton Wick a Strawberry Hill. V den, kdy se konala výroční schůze IOG, jsem si udělal den volna a na kole projížděl okolo řeky Temže. Nezapomenu na to, jak do řeky vjelo osobní auto a pokračovalo dále jako motorový člun.

<https://www.youtube.com/watch?v=mAyidg25uE>

Německý skladatel Georg Friederich Handel napsal tento jednogodinový mistrovský kousek jen pro králův výlet po řece Temži.

U slavnostní večeře jsem sdílel společný stůl s lektorem B. Dixonem z University of Wales. Podobná setkání se zajímavými profesionály patřila vždy k těm nejlepším zážitkům všech konferencí 1998.

Zahrada a park obklopující královský palác Hampton Court mají rozlohu 280 ha. Na ploše 1 300 m² se nachází i bludiště ze zastříženého habru vytvořené pro kardinála Wolseyho.

Asi po deseti letech dojíždění na IOG Konference jsem od Dereka Waldena (přezdívaný pan Saltex, protože po mnoho let byl hlavním organizátorem výstavy SALTEX) obdržel tuto plaketu IOG, na které je symbol Institutu s nápisem „VÝCVIKEM KE SLUŽBĚ“. Vůbec jsem to nečekal a úplně mně to vyrazilo dech. Při převzetí jsem se Dereka ptal za co to je, a on řekl, že za „nejdelší cesty na konference IOG“. Já na to, že si to nezasloužím, a on odpověděl, „ale zasloužíš“!

Na oné konferenci, kde jsem dostal tuto pozornost, seděl vedle mě Peter Dury, jeden z nejpříjemnějších lidí, jaké jsem kdy poznal. Dlouholetý člen IOG. Podal mi ruku a k ocenění mi

gratuloval. Další nezapomenutelný zážitek.

2.2.2. Cesty do Anglie s kolegy trávníkáři

1993—s partou českých trávníkářů na SALTEX a fotbalové stadiony.

Rudolf Baťa (sekretář ČMFS 1978-1996) mou nabídkou zájezdu pro správce hřišť do Anglie vrátil. Neměl zájem akci podporovat. Můj argument, že hráči i trenéři jezdí do zahraničí,

aby získávali zkušenosti, ignoroval. Shodou okolností jsem tou dobou pracoval v Blšanech a správce areálu Robert Janek se nechtěl myšlenky na zájezd do Anglie vzdát. Robertovi jsem sdělil, že se cesta na stadiony do Anglie ruší. On to však nevzdal a promluvil s předsedou ČMFS p. Chvalovským, který akci podpořil. Nabídl nám auto Ford Transit a já vybral z osmnácti přihlášených sedm. Zájezd se uskutečnil.

IOG kontaktoval své členy na předních anglických stadionech a zajistil nám návštěvy. Já jsem kontaktoval zahradnickou školu Reaseheath, kde jsem studoval a zajistil ubytování. První noc jsme však spali v křeslech recepce Crystal Palace FC.

Navštívili jsme stadiony Arsenalu, Manchesteru United i Liverpoolu. Neuvěřitelný zážitek nás čekal na Arsenalu. Stáli jsme na trávníku a správce hřiště Steve Bradock nám odpovídal na naše otázky, když tu přišla k brance na severním konci (*foto*) skupina lidí a Steve se nám omluvil, že se musí věnovat jim. Přinášeli totiž popel z kremace jednoho fandy a Steve jej uložil pod zem do velkého vápna.

Saltex se tehdy konal v Peterboroughu. Vedení IOG nás očekávalo poslední den výstavy a my

přijeli pozdě (problémy s dopravou na dálnici z Manchesteru), vystavovatelé už začínali vše balit. Přesto však vedení nás očekávalo a vítalo velice vřele. Předseda IOG, Bob Corbin, měl pod vlivem četných přípitků alkoholu, jenž musel s vystavovateli konzumovat, skvělou náladu.

Severní tribuna fotbalového stadionu v Highbury v Londýně, který byl domovem fotbalového

klubu Arsenal mezi 6. zářím 1913 a 7. květnem 2006. Díky své poloze byl populárně známý jako „Highbury“ a dostal důvěrnou přezdívku „Domov“ fotbalu. Kapacita 38,000 návštěvníků.

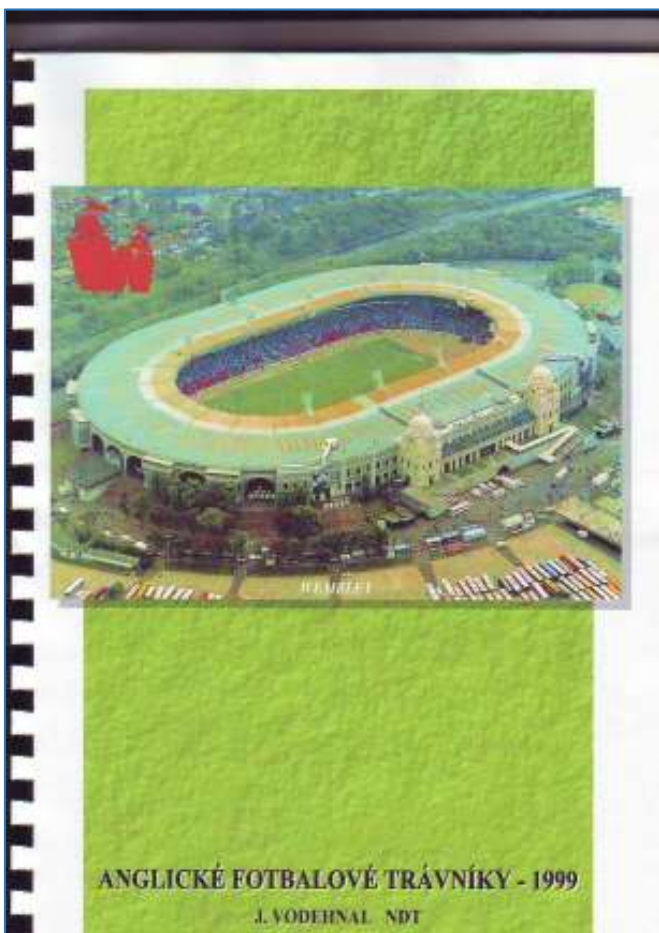

1997 – se Zdenkem Philippem, Petrem Lazeckým a jeho kamarádem jsme navštívili výstavu SALTEX.

Se Zdenkem jsme následně navštívili i všechny stadiony, na kterých probíhalo Mistrovství Evropy 1996 -

Wembley, Arsenal FC, Liverpool FC, Nottingham Forest, Leeds United FC, Sheffield Wednesday FC, Manchester United FC, Aston Villa FC, Newcastle United FC.

O dva roky později jsem vypracoval technický projekt s názvem: „Anglické fotbalové stadiony 1999“. Obsahuje i dva plánovací kalendáře údržby trávníku jejichž autory jsou Steve Braddock a John Hewitt.

Head groundsman Wembley Rob McCullagh-manažer týmu, který určitě bude ve finále.

Rob McCullagh, který ačkoliv zastává tuto funkci pouze jeden rok, pracoval na stadionu už jako groundsman předchozích devět let. Finálový zápas bude pro Roba stejně stresující jako pro oba týmy, protože v sázce bude i jeho reputace.

Během zápasů, McCullagh pocítuje tlaky manažerů mužstev, protože má stanoviště přímo za lavičkami mužstev. Více než samotnou hru sleduje trávník, protože vyhledává potencionální problémové plochy, které bude nutné ošetřit v poločase nebo po závěrečném hvizdu. A na rozdíl od 14 ze 16 manažerů soutěžících v Euro 96, McCullagh alespoň ví, že jeho tým bude ve finále.

K pořádání Eura 96 bylo mimo Wembley vybráno dalších sedm stadionů. Za normálních podmínek by byly v tomto období uprostřed tříměsíční přestávky a všichni groundsmani by byli zaměstnáni renovací hřišť na novou sezónu. Místo toho probíhala příprava na třetí největší sportovní událost ve světě. Světový pohár z roku 1994, který probíhal v USA, nastavil laťku kvality trávníků velice vysoko. Manažery a groundsmany fotbalových klubů čekal nelehký úkol.

Organizátoři Eura 96 chtěli docílit toho, aby úroveň fotbalových trávníků byla stejná na všech hřištích, a tak vydali směrnice pro všechny stadiony, ve kterých specifikovaly šířku pruhů na hřišti na 6 yardů (5.5m) a výšku stříhu na 1“ (25mm). Někteří groundsmani nebyli příliš nadšeni, že museli pozměnit své obvyklé renovační postupy, ale uvědomovali si, že jejich trávníky budou ostře sledovány po celé Evropě. “Byli jsme pod velikým tlakem, protože

Světový pohár 94 byl fantastickým úspěchem a každé hřiště bylo ve vynikajícím stavu. Oni pro nás vytyčili standart, ke kterému jsme se museli přiblížit,“ řekl Keith Kent , head groundsman z Manchester United FC. Dosažení vytyčeného standartu nebylo lehké. Trávníky byly zničené a vyšlapané, následovalo chladné jaro, což vůbec nebylo vhodné pro klíčení osiva. A samozřejmě, že šampionátem sezóna nekončila. Bylo nutné plánovat přípravu hřišť pro nadcházející ligovou sezónu.

Fotbalová katedrála Wembley. kapacita 82 000 návštěvníků (původně 127 000). Před návštěvou stadionu jsme se Zdenkem spali v mém Boxeru pod stromy, na levé straně od levé věže stadionu.

Druhým londýnským stadionem, na kterém se hrálo EURO 96, byl Arsenal FC, jehož hlavním groundsmanem byl Steve Braddock.

V době naší návštěvy tragicky zahynula princezna Diana. Tisíce květin podél hlavní ulice The Mall vedoucí k Buckinghamskému Paláci i před jeho bránou.

2005 - Poprvé jsem vzal své kolegy trávníkáře Karla Fučíka a Zdenka Philippa na konferenci IOG v Portsmouthu v roce 2005. Alex R. Millar, předseda IOG, je uprostřed a napravo je Drew Bryce, z firmy Scotsturf. Účastníci konference navštívili stadion FC Southampton a královské zahrady na ostrově Wight.

Právě na této konferenci nás oslovila sekretářka IOG s návrhem, abychom založili vlastní pobočku IOG v České republice. Stalo se tak o rok později – 2006.

2007 - Na další konferenci IOG, jež se uskutečnila na stadionu Newcastle United FC, Zdenek Philipp, Karel Fučík a já fotím.

2008 – Na konferenci IOG ve fotbalovém klubu Liverpool FC s Karlem Fučíkem

Fantastické sportovní vztahy, světově proslulé nábřeží, jedinečné památky a kulturní dědictví – to je jen několik příkladů, proč byl Liverpool korunován Evropským hlavním městem kultury

2008. Evropské hlavní město kultury je město určené Evropskou unií na 1 rok, kde dostane šanci ukázat světu svůj kulturní život a vývoj. Největším kulturním exportem Anglie byla skupina The Beatles.

Nahoře Muzeum Beatles.

Své vzpomínky na Liverpool 2008 píší v době (prosinec 2023), kdy v Evropě probíhá šílená válka (Rusko napadlo Ukrajinu) a rozhořel se krutý izrealsko-palestinský konflikt.

Rád bych tedy připomněl slova Johna Lennona v jeho písni IMAGINE (Představ si): „...představte si, že neexistují státy; není to tak těžké; není pro co zabít ani umírat; a taky neexistuje žádné náboženství. Představte si všechny lidi žijící v míru...můžete říci, že jsem snílek, ale nejsem jediný...“

<https://www.youtube.com/watch?v=YkgkThdzX-8>

2.2.3. IOG CR 2006

Desítkami let propracovaný vzdělávací program anglického trávnickářského průmyslu byl pro mě hlavní motivací pro založení pobočky IOG CR. V naší krajině nic podobného nebylo, a jak to vysvětluje pan profesor Bureš v Astrálním almanachu, byl nejvyšší čas „překlenout retardovaný vývoj etických a estetických hodnot z doby totality“.

**Katedra pícninářství a trávnickářství
České zemědělské univerzity v Praze**
ve spolupráci s

Institute of Groundsmanship, Velká Británie
pořádají mezinárodní seminář

**„TRÁVNÍKY FOTBALOVÝCH HŘIŠŤ
VE VELKÉ BRITÁNII“**

Termín: 3.2.2006
Místo konání: Zasedací síň, budova SIC ČZU v Praze, Praha 6 – Suchbát, Kamýčká 29

Program:

9.00 - 9.30	Registrace účastníků
9.30 - 9.45	Úvod
9.45 - 10.30	Konstrukce hřišť v podmínkách stadionů – nové poznatky z výzkumu a vývoje výsledky (Alex Vickers, Cranfield University)
10.30 - 11.15	Moderní přístupy v konstrukcích a managementu fotbalových hřišť (Steve Green, White Horse Contractors)
11.15 - 11.45	Diskuse, přestávka (káva, občerstvení)
11.45 - 12.30	Ošetřování fotbalového trávniku v soutěži Coca-Cola Championship (Alan Ferguson, Head Groundsman, Ipswich Town FC)
12.30 - 13.00	Nejnovější technologie ošetřování hřišť v soutěži Premier League (Paul Burgess, Stadium Groundsman, Arsenal FC)
13.00 - 14.00	Oběd
14.00 - 15.00	The Institute of Groundsmanship – základní informace (školení, publikace, informační báze, výhody členství, spolupráce s Football Association, Rugby Football Association, England Cricket Board aj.) (Geoff Webb – místopředseda IOG)
15.00 - 15.30	Diskuse
15.30 - 16.00	Založení pobočky IOG v Praze
16.00 - 16.30	Výzkum a výuka v oboru trávnickářství na ČZU v Praze (Miluše Svobodová, Katedra pícninářství a trávnickářství FAPPZ ČZU v Praze), prezentace posterů
16.30	Závěr (Josef Vodehnal, člen IOG a odborný garant)

Organizační pokyny:
Kontaktní adresa: p. Josef Vodehnal, 543 41 Dolní Lánov 220, tel. 499 432 336
Fax: 499 432 250,
E-mail: turf@vrchlabi.cz

Doc. Ing. Miluše Svobodová, CSc., ČZU v Praze
tel. 224383033, e-mail: svobodova@af.czu.cz

V roce 2006 jsem ve spolupráci s paní profesorkou Svobodovou z ČZU Praha připravil první mezinárodní seminář s podporou IOG.

Oslovil jsem IOG v Anglii a na náš odborný seminář přijelo pět skvělých odborníků, kteří prezentovali následující přednášky:

Alex Vickers – lektor z Cranfield University.

Steve Green – ředitel stavební firmy.

Anglické profesionální kluby ve čtyřech divizích.

Alan Ferguson – head groundsman Ipswich Town FC.

Paul Burgess – head groundsman Arsenal FC. Na snímku přebírá od předsedy IOG Alexe Millara cenu pro nejlepšího groundsmána (při zápase Arsenalu proti Man. City). Paul se vyučil u jednoho z nejlepších správců fotbalových hřišť a svého předchůdce na stadionu Arsenal FC, Steva Braddocka. Později neodolal nabídce z Madrid FC a stal se správcem tamního trávníku.

Geoff Webb – místopředseda IOG

Byl to obrovský úspěch! Hned na místě jsem oslovil několik lidí a všichni jsme se shodli na založení pobočky IOG v Česku. Ještě před odletem Angličanů zpět domů jsem místopředsedu IOG požádal o možnost založení pobočky v ČR. Písemnou žádost jsem odeslal během několika dnů.

Toto byla odpověď z IOG Anglie:

Od: Siobhan Harper [sharper@iog.org]

Odesláno: 1. června 2006 17:08

Komu: turf@vrchlabi.cz

Předmět: RE: IOG in Prague

Joe,

díky za tvůj e-mail. V příloze jsou navrhované pokyny pro pobočky IOG v zahraničí, pilotované pobočkou ČR. Na květnovém zasedání představenstva to bylo v zásadě odsouhlaseno. Společně s našim účetním připravuji další potřebné dokumenty. Nemáš k tomu nějaké připomínky nebo zpětnou vazbu?

Uvědomuji si, že se to stává poněkud zdlouhavým procesem, avšak při loňském otevírání pobočky v Irské Republice jsme narazili na řadu problémů, a proto jsme opatrní a snažíme se přijmout postup, který bude funkční pro obě strany. Oceňuji tvou trpělivost a pochopení.

Výtisky květnového časopisu ti zašlu poštou – v příloze je PDF verze červnového vydání. Už máte v ČR 30+ členů? Napadlo vás také, jaký by měl být členský příspěvek?

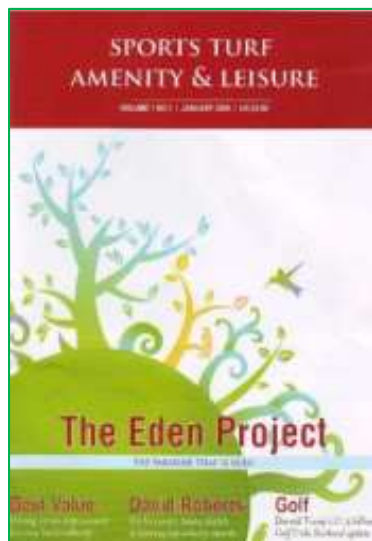
Jakmile to odsouhlasíme, uvidíme, jaké výhody vám můžeme nabídnout a případně i poskytnout marketingový materiál v češtině (členské formuláře, školení atd.).

Po spuštění pilotního projektu vám velice ráda pomohu z hlediska akcí nebo

příprav výuky. Pokud byste měli zájem o výměnnou exkurzi s našimi pobočkami, tak vám to jistě dokážu usnadnit.

Doufám, že se máš dobře a těším se na tvou zprávu.

S pozdravem, Siobhan Harper, marketingová manažerka – The Institute of Groundsmanship

Po schválení žádosti o přijetí české pobočky do IOG jsem oslovil několik svých známých trávnickářů, společně jsme založili výkonný výbor a stali se tak „náčelníky bez indiánů“. Angličané si mysleli, že to je snadné vytvořit partu „30+“, ale my jsme si museli ty své indiány teprve vystopovat.

Přeložil jsem stanovy IOG a provedl registraci sdružení na MV.

Jako člen IOG jsem měsíčně dostával časopis Groundsman, a odteď mně Siobhan začala posílat i další čísla pro členy naší pobočky. Časopisy jsem následně rozesílal poštou, podstatné články jsem překládal a zasílal našim členům e-mailem. Později k tomu přibyl i další IOG měsíčník STAL. Časopisy jsem začal rozesílat ve formě PDF.

Po vytvoření webových stránek (www.iog.cz), jsem překlady vkládal na internet. Každý měsíc jsem současně uveřejňoval novou fotku z prostředí fotbalových trávníků.

První překlady jsem prováděl zdarma, protože naše pokladna byla prázdná. Členskou základnu bohužel tvořily především firmy, tak tomu bylo od samého začátku vzniku spolku až do mého odchodu v roce 2013. Např v roce 2011 to bylo 30 firemních členů a pouze 12 groundsmanů.

Velkým lákadlem pro vstup firem se staly především naše zájezdy na výstavu SALTEX, kde mnohé z nich nacházely inspiraci k dalšímu rozvoji svých aktivit.

2.2.4. Odborné semináře (OS), Základní kurzy (ZK), výstavy SALTEX

V následujících letech naše pobočka IOG CR připravila celou řadu seminářů, které byly převážně spojovány s našimi výročními konferencemi. Na všechny semináře jsem se snažil zvát přednášející nejen z Česka, ale s podporou IOG i z Anglie.

16.10.2010	-	Základní kurz (pilotní)	Luhačovice
12.03.2011	-	Základní kurz	Hradec Králové
10.11.2012	-	Základní kurz	Jihlava

24.10.2006	-	Seminář	-	Olomouc
09.12.2006	-	Seminář	-	Hradec Králové
23.03.2007	-	Konference/Seminář	-	ČZU Praha
28.03.2008	-	Konference/Seminář	-	ČZU Praha
11.09.2008	-	Seminář /Výstava techniky	-	Luhačovice
22.04.2009	-	Konference/Seminář/Renovace hřiště	-	Strahov
18.05.2010	-	Konference/Seminář	-	Olomouc
04.02.2011	-	Konference / Seminář	-	ČZU Praha
26.01.2012	-	Konference/ Seminář / Zkoušky	-	ČZU Praha
06.12.2013	-	Konference /Seminář	-	ČZU Praha

Září 2007	-	Výstava SALTEX		Windsor, Anglie
Září 2009	-	Výstava SALTEX		Windsor, Anglie
Září 2011	-	Výstava SALTEX		Windsor, Anglie

SALTEX 2007

Účastník výstavy Karel Fučík popsal tuto událost následovně: „*Poslední den našeho pobytu v Anglii jsme věnovali prohlídce samého centra Londýna. Sotva jsme však začali obdivovat vybavení Regent's parku restauracemi, samostatnými toaletami a rozlehlými veřejnými hřišti, zastavil náš rychlý postup nevídaný úkaz. Traktor s pískovačkou. Sotva nás minul na cestě, už zahrnul na jednu z nespočet travnatých ploch a začal pískovat trávník. Nejprve hypnotizoval jen naše pohledy, ale hned se přidaly i nohy, které následovaly směr traktoru. Byl na nás asi komický pohled, když houf českých trávníkářů běžel po anglickém trávníku vstříc – traktoru. Samozřejmě, že naše husitská hradba tento stroj srdnatě zastavila. To nás však to pravé překvapení teprve čekalo. Nejenže traktor řídila žena (navíc docela pěkná), ale když se s ní pan Vodehnal dal do řeči, dozvěděli jsme se z jeho překladu, že je tato operace zcela běžnou záležitostí. Ve veřejně přístupném parku. A samozřejmě, že ještě odpoledne přijede tato dáma písek zasíťovat. Když pak mluvila o tom, že vedlejší plochy má již i projeté Verti Drainem, spadly nám brady úplně a rozpačitě jsme se raději vydali na další cestu. Inu vztah Angličanů k trávníku je neuvěřitelný.“*

Hřiště Bristol City FC. Zleva hlavní groundsman Craig Richardson, Michal Hlaváč a Zdenek Philipp z Firmy SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY a Honza Chladil z SK Sigmy Olomouc.

Zdenka Philippa, Michal Hlaváče a Honzu Chladila jsem vzal do Anglie na stadion Bristol City FC, kde firma PREMIER PITCHES (majitel firmy Carl Pass) prováděla renovaci fibresandového hřiště. Honza na vlastní „ruce“ poznal pevnost / propustnost profilu hřiště a nadstandartní vlastnosti povrchu a prosadil tento moderní povrch u svého fotbalového klubu v Olomouci.

Na jaře 2006 se mi podařilo přesvědčit FK SIGMA Olomouc ke stavbě prvního fotbalového trávníku s využitím technologie Fibresand (příloha) v Česku. Výsev byl proveden 2.6., první trénink 2.8., první utkání 1. Ligy 6.8.

Na základě úspěšné renovace hřiště pak v říjnu proběhl na Andrově stadionu mezinárodní seminář, na který jsem pozval tři odborníky z Anglie: - zástupce firmy FIBRESAND (měla patent na výrobu kořenového substrátu), zástupce firmy PREMIER PICHES (jež stavěla /renovovala fibresandové fotbalové trávníky v Británii) a hlavního

groundsmána Bristol City FC (jenž o tento trávník pečoval).

Název semináře: „Nové technologie při zakládání a údržbě fotbalového trávníku.“

Z českých přednášejících tu vystoupili technický ředitel areálu Jan Chladil a zástupce firmy SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY, která stavěla hřiště, Zdenek Philipp. Já jsem krátce hovořil o významu založení naší pobočky IOG CR.

Robert Minchin (vlevo) a Carl Pass (vpravo) při prezentaci technologie FIBRESAND

Přednášku měli za Robert Minchin (za firmu FIBRESAND) a Carl Pass (majitel firmy PREMIER PITCHES). Bohužel správce stadionu Bristol City FC se omluvil. Přikládám tedy alespoň krátkou informaci z časopisu GROUNDSDMAN o jeho práci:

„Dovednost a tvrdá práce groundsmána fotbalového klubu Bristol City FC ocenila FA

Komerční realita přežití v moderním sportu znamená, že mnoho špičkových klubů musí najít nové způsoby, jak zvýšit klubový příjem peněz, jako např. pořádáním koncertů předních zpěváků či různých jiných akcí. Dodatečné dopady na hřiště mohou však být

kolosální, jak hlavní groundsmán Bristol City FC Craig Richardson moc dobře ví.

Jeho obětavost a úsilí o zajištění nejvyšší kvality hracího povrchu pro klubový fotbal náležitě ocenila FA, když mu předala cenu pro nejlepšího groundsmána 1. Fotbalové ligy za rok 2008.

"Jsem naprosto nadšený z tohoto ocenění," říká. "Je to obrovské vyznamenání, které jsem nikdy nečekal."

Craig Richardson, člen IOG, se během pěti let, kdy byl hlavním groundsmánem klubu, snažil zajistit vyvážený program hnojení a provzdušňování. „Měli jsme koncerty s Ronanem Keatingem, Rodem Stewartem, Neilem Diamondem a The Who, stejně jako mezinárodní ragbyové zápasy, jako je Wales versus The Barbarians, a to na trávník kladlo obrovskou zátěž navíc.

Hřiště a stadion však poskytují klubu cenný zdroj příjmů, takže musíte zajistit, aby byly vždy v dobrém stavu. Bez ohledu na to, jak dlouho to děláš, pořád se učíš. A je to také o tvrdé práci, kterou vynakládáte. Cena FA je jasným uznáním toho, jak dobře tyto cíle splnil.“

Uprostřed: Fandové Bristol City FC slaví postup do Championship League.

Dole: Prázdný stadion Bristol City FC těsně před pořádáním koncertu.

Rok 2006 byl úspěšným rokem pro prezentaci anglického trávnickářského průmyslu, neboť proběhla ještě i třetí akce se zahraniční účastí. V prosinci uspořádala naše nově vzniklá organizace IOG CR sérii přednášek v Hradci Králové, a hostem byl i Martin Ford, technický ředitel parků a sportovišť lázeňského města Bath, současně také člen VV IOG (pokladník). O několik let později, když odešel do penze, tak působil nadále jako konzultant celé řady projektů IOG. Druhým zahraničním přednášejícím byl Matthew Salamon, anglický head greenkeeper zaměstnaný toho času v Prague City Golf Club.

Martin Ford začínal svou přednášku na téma „Management hracích ploch“ tímto zajímavým snímkem s názvem „Pozitivní důkaz globálního oteplování“.
Lektor, který umí využívat humor se nejen dobře poslouchá, ale i dobře pamatuje.

Ve své přednášce použil i tento snímek rycích

vidlí jako ilustraci toho, že i přes veškerou moderní techniku musí správce hřiště ještě i dnes spoléhat na své ruce a nebát se je používat.

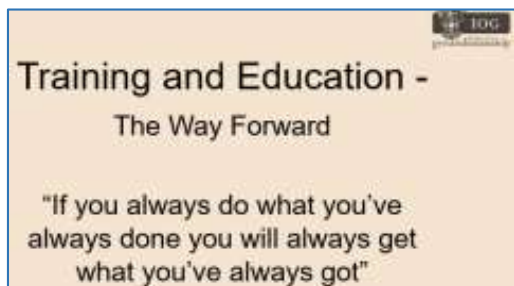
Mathew Salamon. Působí v Česku dnes již přes dvacet let, jako greenkeeper a jeho přednáška se týkala managementu různých typů trávníků v golfovém areálu Prague City Golf.

Své přednášky tu dále měli i tito trávnickáři: Z. Kadrnožka, M. Kořan, Z. Philipp, K. Pečenka a já (Drenáže fotbalového hřiště).

Na tento seminář přijeli dva přednášející z Anglie: Ian Lacy, referent IOG pro profesionální služby a Alan Ferguson, hlavní groundsman Ipswich Town FC. Kromě nich prezentovali své přednášky i profesorka Svobodová, Karel Fučík, Zdenek Kadmožka a já (Referát o Kongresu IOG ve fotbalovém klubu Newcastle FC).

Ian Lacy hovořil o vzdělávacím programu pro anglické groundsmany, tak jak jej připravuje IOG v Anglii.

IOG v Anglii.

Sám začínal jako prostý groundsman a postupně prošel všemi zkouškami až k Národnímu diplomu (NDT). Stal se konzultantem a lektorem IOG. Nyní (2023) působí již řadu let jako konzultant v USA.

„Pokud budete dělat vždy to, co jste již dělali, tak vždy dostanete stejný výsledek.“

Alan Ferguson pochází ze Skotska a žije v Anglii, i dnes má však svůj jasný skotský přízvuk. Pracoval pro předního skotského stavitele sportovišť a spolupracoval se známým skotským fotbalovým klubem Glasgow Rangers.

Jeho další destinací byl anglický fotbalový klub Ipswich Town FC. Mezi největší úspěchy FC patří vítězství ve First Division ze sezóny 1961/62 a vítězství v Poháru UEFA ze sezóny 1980/81.

Zhruba před 12 lety začal působit ve St. James Park, Newcastle, kde má svůj tréninkový areál anglická FA, a tehdy Alan pro fotbalovou asociaci začal pracovat. Místo, které bylo silně zanedbáváno po osm let, dal do pořádku a nasměroval jej na reprezentační úroveň anglické FA. Dnes je 100 ha S. J. Park k nepoznání.

Hlavní stadion – původní klasické uzavřené tribuny vpravo a dole, zatímco nové tribuny s větší kapacitou jsou vlevo a nahoře.

Před třemi lety odešel a začal pracovat pro FIFA jako inspektor hracích ploch po celém světě. Stal se tak poradcem fotbalových klubů v otázce správného vybavení a údržby hracích ploch.

S Alanem jsem se celkem pravidelně setkával na IOG konferencích v Anglii, ale i naši groundsmani měli možnost slyšet dvě jeho přednášky. Je to bezva chlap. Rád bych mu tedy věnoval skotskou muziku. Na závěr každé oslavy ve Skotsku se zpívá **Auid Lang Syne**. Baladu napsal skotský národní básník Robert Burns v roce 1793 a tradičně se zpívá na konci večera jako píseň (valčík) o přátelství na rozloučenou.

<https://www.youtube.com/watch?v=A17ONqrdscY>

Na odborný seminář tento přijeli opět dva přednášející z Anglie – Martin Ford a Justin Smith.

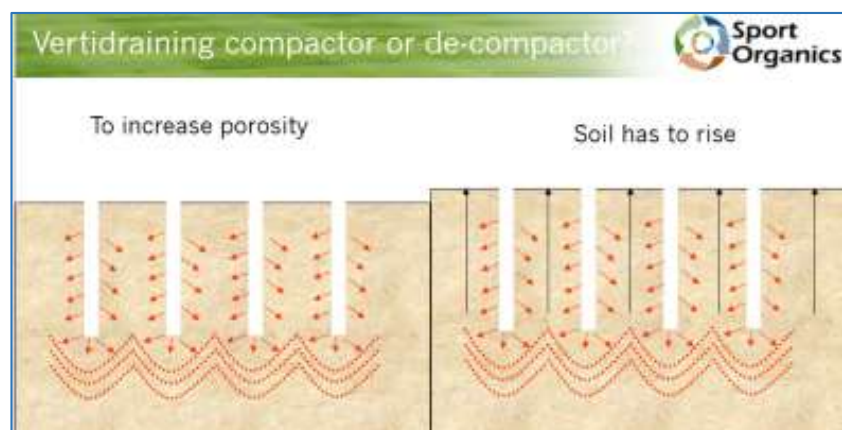

má o čem hovořit.

Ve své přednášce o globálním oteplování Martin zmínil i nikdy nevidané povodně, jako např. na tomto snímku zaplavený stadion Sheffield Wednesday FC.

Groundsman jen bezmocně hledí na 2 m vody na jeho hřišti.

Justin Smith nazval svou přednášku *kořenového horizontu*

Propustnost zvýšíme pozvednutím

„Vertidrain - jak prospěšný vlastně je?“ Justin pracuje pro firmu Sport Organics, je odborníkem na slovo vzatým v oboru drenáží travnatých hřišť. Je činný v celé řadě služeb spojených s managementem sportovních trávníků, byl spoluzakladatelem nejúspěšnější poradenské firmy v Anglii TurfTrax. Dokud pracoval pro TurfTrax tak vytvořil EMI aplikaci pro průzkum sportovišť, vyvinul „Going Stick“ a s ním spojené „Going maps“ pro dostihové dráhy.

Inicioval technický projekt pro Fotbalové Sdružení; projekt zkoumá levnější řešení drenážních systémů využitím krtkové drenáže namísto pískových štěrbin. „Příliš mnoho konzultantů hledá drahá řešení, protože jim z toho plyne tučná provize“. Firma Sport Organics zdůrazňuje, že přetechnizované a nákladné projekty vyžadují drahou údržbu, a toto se často dostatečně zákazníkovi včas nevyšvětlí.

Další přednášky měli pánové: I. Našinec, J. Chladil, K. Fučík, L. Rákos, M. Vokřál a já (Referát o semináři IOG v Liverpoolu).

Tentokrát ze zahraničních hostů přijel opět Ian Lacy (IOG) s přednáškou „*Reflexe kariéry groundsmana*“ a za anglickou firmu Campey měl přednášku David Harrison.

Firma Campey tu vystavovala svou techniku

Z našich přednášejících tu vystoupili pánové: B. Cagaš, S. Hejduk, J. Kapeš, K. Pečenka, L. Puček a já s prezentací „40 let trávnickářem“.

Výborně připravená večerní akce pod vedením Toníka Kadlečka, groundsmana z Luhačovic, jenž „zařídil“ cimbálovou muziku.

Zleva Alex Richter Rakousko, David Harrison, Richard Campey a Ian Lacy Anglie.

Tento workshop / mezinárodní seminář / konal v areálu Strahova, kde měla tréninkový areál AC Sparta Praha. Jednalo se totiž o praktickou ukázkou renovace fotbalových hřišť, jak probíhá v anglické FA.

Velký strahovský stadion, který byl postaven v roce 1926 pro Vsesokolský slet, dnes zahrnuje šest přírodních travnatých hřišť a dvě hřiště umělá, byl dříve využíván jako jedno z největších sportovních shromaždišť na světě (6,3 ha; asi 250 000 míst). Každých pět let organizoval komunistický režim spartakiádu pro tisíce sportovců a sportovkyň z celé republiky a finálová show se vždy konala přímo zde na Strahově. Poslední spartakiáda proběhla v roce 1985. V roce 1999 tu bylo 150 000 lidí na představení hudební skupiny Rolling Stones, a krátce nato zde vybudovala své tréninkové hřiště AC Sparta Praha.

Ředitel areálu Oldřich Rott vybral jedno hřiště, na kterém anglická firma Richard Campey

provedla během dvou dnů kompletní renovaci trávníku.

Největší překvapení u většiny groundsmanů vyvolal stroj KORO, který odfrézoval stávající trávník.

Zatímco KORO likvidoval trávník, tak Simon Gumbrill z Richardova týmu popisoval celý

renovační proces, na který Sparta, na žádost Richarda Campeye, připravila 100 t písku (ST52), 350 kg osiva a 150 kg hnojiva.

Druhým anglickým přednášejícím pak byl Paul Geary, hlavní groundsman tréninkového areálu fotbalového klubu Charlton FC.

Paulovi se podařilo upoutat pozornost jak našich správců hřišť - s odkazem na své zkušenosti, tak i technického ředitele Oldřicha Rotta – předložením přesných tabulek a plánů managementu areálu. Kontakt na Paula

jsem využil k tomu, abych jej požádal o možnou návštěvu jeho sportoviště při naší plánované cestě v září na SALTEX.

Parta Richarda Campeye (v černém) po ukončení renovace. Uprostřed, v bílé košili je Richard, po jeho levé straně stojí jeho syn John a vedle něho, také v bílé košili, Simon Gumbrell, Richardova pravá ruka. Ředitel areálu Oldřich Rott je v černé bundě. V červeném jsou groundmani Sparty.

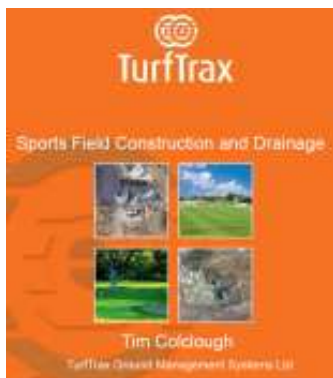
Na Strahově získal cenu za nejlepší fotbalový trávnik roku Dušan Romanovský, groundsman SK Sigmy Olomouc. Dušan byl první v řadě našich fotbalových trávnikářů, kteří ocenění za svou práci dostali. Model oceňování „Top groundsman roku“ jsem převzal od organizace IOG v Anglii. Cenu ve formě skleněné broušené

mísy, vlaječky a trička s logem IOG, mu předával host našeho semináře Dagmar Damková.

Jako mezinárodní fotbalová rozhodčí měla celou řadu zajímavých historek, o které se s námi podělila ve své přednášce. Mimo jiné nám přiblížila prestižní zápasy, kde rozhodovala, například ženské finále na olympijských hrách v Pekingu. Ani jako dobře vypadající mladá dáma to nemá jednoduché ve světě mužského fotbalu!

Další přednášky měli ředitel areálu Oldřich Rott a Tomáš Štěpař z firmy Eurogreen.

Dvoudenní mezinárodní seminář, který se konal na Andrově stadionu, byl tentokrát ve spolupráci s ČMFS. Z Anglie přijel Tim Colclough, reprezentant poradenské firmy TurfTrax, jejíž zástupce Alex Vickers. přednášel v Praze na ČUZ už v roce 2006.

V roce 2007, když jsem byl společně s Karlem Fučíkem a Zdenkem Philippem na konferenci IOG v Newcastle, tak tam Tim prováděl testy na průsak horizontu hlavního hřiště. Je velice zkušeným odborníkem na nové technologie stavby hřišť. Na toto téma

měl dvě přednášky: 1. Stavba a drenáže; 2. Renovace a co dál...

Arthur Wolleswinkel, jako zástupce holandské semenářské firmy Barenbrug, hovořil o svých zkušenostech z četných sportovních akcích, např. MS v kopané 2006 v Německu nebo Euro 2008 v Rakousku. V oblasti managementu různých typů sportovních trávníků působil jako International Product Manager Turf. Odborník s těmito zkušenostmi je na všech seminářích vždy vítaným hostem. Jeho pozvání zajistil Zdenek Kadrnožka.

Fotbalový trávník SK Sigma Olomouc byl prvním fibresandovým hřištěm v ČR a renovace hřiště tedy zajímala všechny zúčastněné. Firma SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY založila trávník a nyní, po čtyřech letech provozu, prováděla i jeho rekonstrukci. Toto bylo námětem přednášky Zdenka Philippa. Přednášku na stejné téma pak měli hlavní groundsman Dušan Romanovský a technický ředitel stadionu Honza Chladil.

Cenu IOG za nejlepší trávník za rok 2009 získal správce hřiště AC Sparty Praha Jaroslav Vávra.

Jarda Vávra měl i krátkou prezentaci o své práci. Další přednášky pak měli V. Grézl z firmy Profigrass na téma umělé závlahy a M. Vopička spolu s J. Křenkem na téma umělé trávníky.

Já jsem referoval o konferenci IOG 2009 na stadionu Arsenal FC. U příležitosti 75. výročí založení IOG byl jedním z řečníků i ministr sportu Gerry Sutcliffe MP.

Kromě ministra sportu tu mělo prezentace ještě dalších osm odborníků.

Samozřejmě, že návštěva hřiště byla součástí konference.

I na tento mezinárodní odborný seminář se mi podařilo získat velice zajímavé řečníky. Své přednášky tu měli dva pánové z Anglie a dva světově známí sportovci z Česka.

Velice vzácným hostem našeho odborného semináře byl pan Eddie Seaward, „šéf“ tenisového areálu Wimbledon. O jeho účast jsem usiloval několik let. Správcům našich fotbalových trávníků to mohlo jen prospět. Poznali, že jsou tu ještě i jiné sportovní trávníky, které přitahují pozornost celého světa. Kultura vyjadřování a skromnost vystupování od skutečného odborníka na zelený pažit jim natrvalo zůstává v paměti, neboť na podzim, při návštěvě výstavy SALTEX v Anglii, nás Eddie přivítal i v jeho areálu (více v kapitole SALTEX 2011).

Název jeho přednášky „Management travnatých kurtů včera a dnes“.

Pozvání na přednášku přijal tentokrát i vítěz Wimbledonu z roku 1973 Jan Kodeš. Jeho přednáška byla na téma „Travnaté kurty z pohledu hráče“.

Oba pánové nám na závěr svých přednášek odpovídali na naše dotazy.

Richard Norton, jenž je hlavním groundsmanem fotbalového klubu Bolton Wanderers FC, nám prezentoval druhou přednášku z Anglie. Klub sídlí na okraji Manchesteru a hraje v League One (na třetí úrovni systému anglické fotbalové ligy).

Hovořil o třech hracích plochách, za které odpovídá. Je to nejen hlavní stadion pro 29 000 diváků, ale i tréninkový areál a hřiště fotbalové akademie. U každého hřiště rozebral technologii stavby (Desso Grassmaster u hlavního stadionu), postup renovace a systém údržby. Na závěr pak představil strojový park. Celkem jsme viděli 36 snímků.

Druhým velice milým hostem tohoto semináře byl Vladimír Šmicer, manažer české fotbalové reprezentace. Jeho přednáška „Fotbalové trávníky z pohledu hráče“ byla zajímavá, neboť pět let hrál za Liverpool FC a velice dobře tedy poznal i anglické trávníky. I Richard a Vladimír následně odpovídali na naše dotazy. Nejlepší hrací povrch v Česku je podle V.Š. v Olomouci.

Na semináři, kromě pánů Seawarda a Nortona, prezentovali své zkušenosti i pánové Kodeš a Šmicer. Mezi posluchači byli i spokojení zástupci časopisů GREEN a SVĚT ZELENĚ.

Fotbalová asociace České republiky, IOG ČR a Česká zemědělská univerzita v Praze
pořádají

Odborný seminář pro správce fotbalových trávníků klubů I. Gambrinus ligy a II. ligy FAČR

Vážení,

dovolujeme si Vás pozvat na Odborný seminář určený profesionálním správcům fotbalových trávníků klubů I. Gambrinus ligy a II. ligy FAČR konaný na České zemědělské univerzitě v Praze.

- Termín konání: **čtvrtek 26. 1. 2012 – pátek 27. 1. 2012**
- Místo konání: **Česká zemědělská univerzita, Praha 6, Suchbátův náměstí 1**
Posluchárna C (č.p. 1709), budova fakulty Agrobiologie

Organizační pokyny:

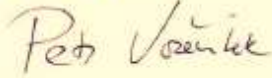
Dle Rozpisu celostátních soutěží FAČR pro soutěžní ročník 2011 – 2012, Projekt stadiony, bod 7. Kvalifikace správců hřišť - je účast správců I. Gambrinus ligy povinná. KSHP FAČR hradí náklady spojené s pořádáním semináře na jednoho člena klubů I. Gambrinus ligy i II. ligy, vyjma stravy a ubytování.

Strava: **400,- Kč** (2x oběd, 3x občerstvení) bude hrazeno individuálně na místě.
Ubytování: **400,- Kč** (1 noc) bude hrazeno individuálně na recepci určené koleje: tel.224 383 523
Přihlášky zasílejte na emailovou adresu: michal.kotan@seznam.cz

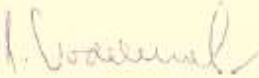
Uzávěrka přihlášek: 22. 1. 2012

Vstupné na odborný seminář pro ostatní zájemce za 1 osobu:
Člen IOG: **1.000,- Kč** + strava a ubytování.
Nečlen IOG: **2.000,- Kč** + strava a ubytování.

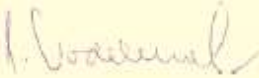
Na Vaši účast se těší

Petr Voženilek, v. r.
člen VV FAČR a předseda KSHP

JUDr. Ivo Lubas, v. r.
ředitel Oddělení profesionálního fotbalu

Josef Vodehnal, v. r.
předseda IOG ČR

KSHP
Komise pro stadiony a hrací plochy FAČR

Jak je patrné z této pozvánky na odborný seminář, tak naše pobočka IOG CR se stává garantem vzdělávání správců fotbalových stadionů I. a II. ligy. Všichni správci fotbalových hřišť od této chvíle mají povinnost se odborných seminářů zúčastnit.

Každý vzdělávací systém má samozřejmě i kvalifikační stupnici, tzn. i zkoušky, a kvalifikace, jak už to bývá, je doložena certifikátem, který rozhoduje o tom, jaké jeho držitel může získat zaměstnání. Tak tomu je v Anglii.

U nás to zatím takto nastaveno nebylo. Stačilo,

aby se člověk odpovědný za správu hřiště pouze zúčastnil, a v lepším případě dostal i certifikát o účasti. V době, kdy náklady na management hřiště mohou jít do mnoha desítek / stovek tisíc, přičemž výsledek může být nejistý, tak toto není správný přístup. Jak je možné, že pro stadion pracuje vyučený elektrikář nebo instalatér, ale správce hřiště nemá žádnou kvalifikaci?

Technický ředitel jednoho fotbalového klubu mi na tuto otázku odpověděl takto: „Renovaci hřiště provádí stejně firma, tak není třeba, aby správce byl kvalifikovaný!“

Organizační pokyny a program

Prezentace účastníků: 8,30 – 9,00 hodin Česká zemědělská univerzita, Praha 6, Suchbátův
Posluchárna C (č.p. 1709), budova fakulty Agrobiologie

Časový harmonogram přednášek 1. den: 9,00 – 17,00 hodin

Časový harmonogram přednášek a závěrečné zkoušky 2. den: 9,00 – 13,00 hodin

Sled přednášek, přestávky a pauza na oběd, bude upřesněno na místě.

Obsah a přednášející:

- Ing. Ivo Našinec „Biologie a druhy trav“
- Ing. Vítězslav Zábojník „Stavba půdního profilu, drenáže“
- Ing. Kamil Pečenka „Mechanizace“
- Ing. Lea Duží „Hnojiva“
- Ing. Doc. Bohumír Čagaš CSc. „Ochrana trávníků fotbalových hřišť proti škodlivým činitelům“
- Josef Vodehnal NDT „Management“
- Jiří Křenek „Umělé povrchy“
- Michal Vokáč „Údržba umělých povrchů“
- Josef Vodehnal NDT „UEFA Workshop“
- prof. Ing. Miluše Svobodová, CSc. „Závěrečná zkouška“

Zkoušky:

Na závěr odborného semináře se uskuteční vyhodnocení znalostí účastníků. Každý účastník semináře získá CERTIFIKÁT s dosaženým výsledkem zkoušky.

Nesmysl! Správce hřiště musí mít určité znalosti, aby mohl:

a) Doporučit firmu k renovaci / stavbě hřiště.

b) Provádět „stavební dozor“ při jakémkoliv zásahu do hřiště od cizích odborníků.

c) Doporučit výběr strojového parku a nákupu potřebných materiálů-písek, osivo, hnojivo, herbicidy atd. (to vše ovlivňuje rozpočet FK).

d) Kvalifikovaný groundsman je v Anglii přítomen na každé schůzi vedení týkající se hřiště.

Testy, jejichž cílem bylo vyhodnotit stav znalostí správců hřišť nejvyšších dvou soutěží, připravovala a vyhodnotila paní profesorka Svobodová z ČZU Praha za spolupráce s VV IOG ČR a zúčastnilo se jich 42 lidí. Hodnotící kritéria byla nastavena mírně, přičemž hranice „prospěl“ byla 60 % (jako ve škole).

- Nejlepší výsledek – 88 % byl ohodnocen knížkou „Trávníky pro zahradu, krajinu a sport“, jejíž autorem je pan profesor Hrabě.
- Nejhorší výsledek – 42 % si ohodnotil účastník sám, nezaplatil totiž poplatek za OS.
- Průměr 67 %.

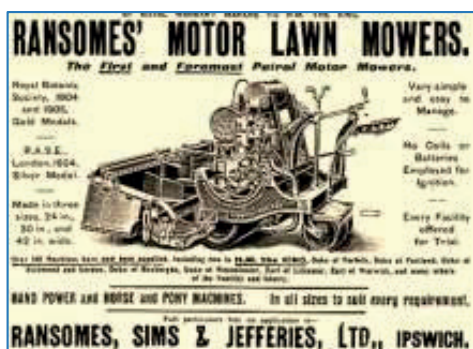
V rámci testu byl proveden i malý dotazník:

- 95 % lidí má přístup k internetu
- Na dotaz, jak často by měl být OS, odpovědělo 21 lidí, že dvakrát za rok a 15 lidí odpovědělo, že jednou za rok.

„Stáří přichází ve špatný čas.“

San Banduci

Přednáškový sál ČZU. Dole vlevo sedí Richard Campey.

Velice často jsem slyšel, že fotbalový trávník roste lépe v Anglii, protože mají lepší podmínky než u nás.

Podívám-li se na to ze svého úhlu, tak by to mohlo platit před mnoha lety. Koncem 19. století, kdy ve firmě Ransomes, Sims & Jefferies sestrojili vřetenovou sekačku,

pro fotbalový trávník na sportovišti bratrů Cadburys, tak snad. Mohlo to snad i platit ještě před 50 lety, kdy Anglii pravidelně zkrápěl vytrvalý déšť. Od té doby však nastaly nejméně dvě změny: (a) globální oteplování-sucho a zákazy kropení; (b) obrovský rozmach trávníkářského průmyslu– zákony fyziky, chemie, botaniky, platí stejně tam, jako u nás. Dostupné jsou tedy:

- Stejně půdní substráty
- Stejná technika, stejné zavlažovací a vytápěcí systémy
- Stejně hnojivo, chemické a podpůrné prostředky
- Stejně osivo

„Starý člověk je vždy o patnáct let starší, než jsem já.“

Oliver Wendell Holmes

Takže, jak je možné, že v Anglii mají lepší fotbalové trávníky, a to přesto, že se tu hraje i v zimě, kdy trávník téměř neroste?

Hans de Kort – generální manažer / majitel holandského strojírenského závodu Imants BV, který vyrábí zemědělskou techniku (mimo to i stroje na trávníky, např. Verti-Drain) tvrdí, že angličtí groundsmani jsou nejlépe vzdělaní profesionálové na celém světě.

Anglie je země, kde vzdělání v groundsmana je samozřejmostí a kde FK mají zájem o prezentaci své image, neboť do toho už dlouhodobě vstupují komerční zájmy.

Protože jsem v Anglii deset let pracoval na několika sportovištích a poznával i tak trochu, jak anglickou duši, tak i jejich kulturu, tak jsem přesvědčen, že se chovají a jednají jinak, než tomu je v Česku. Toto poznání jsem chtěl přiblížit našim groundsmanům překládáním vybraných článků v časopise GROUNDSMAN. Vybíral jsem články, které se týkaly nejen vzdělávání, ale i názorům a postupům při řešení stejných problémů jež se vyskytují i na našich hřištích.

Anglie je země, kde v roce 1929 vznikl první Výzkumný institut sportovních trávníků (STRI) na světě. První země, kde v roce 1934 vzniklo Sdružení pracovníků na fotbalových, golfových, kriketových, ragbyových, bowlingových a dostihových trávnících (IOG). Angličtí groundsmani / greenkeeperi pracují po celém světě. Jeden příklad za všechny: přední fotbalový klub světa Real Madrid zaměstnává Paula Burggese, bývalého groundsmana fotbalového klubu Arsenal FC (Paul navštívil naši první konferenci na ČZU Praze v roce 2006).

Moje přednáška

V prosinci 2012 jsem za IOG CR navštívil Konferenci IOG, která se konala na dostihovém závodisti v Yorku. Jiný trávník, podobný management, ale i úžasná historie:

- Evropské dostihové závodisti roku 2012.
- Místo, kde probíhaly koňské dostihy od doby, kde zde sídlila římská posádka
- Místo, kde byl v roce 1789 popraven druhý anglický nejznámější lupič Dick Turpin

Seznam přednášejících:

Stuart Larman – manažer pro investice a výstavbu FIFA

Mark Camley – ředitel olympijského parku 2012

John Ledwige – hlavní groundsman Coventry FC

Adrian Kay – hlavní groundsman dostihového závodisti York

Lee Pencrose – manažer projektů STRI (10 let zkušeností)

Geoff Webb – výkonný ředitel IOG

Frank Newberry – konzultant pro management

Clark Cox – zástupce ředitele pro management sportovišť University Jižní Karoliny

Dr Kate Entwistle – patologka z Centra pro trávníkové choroby

John Moveley – nezávislý předseda Amenity Forum

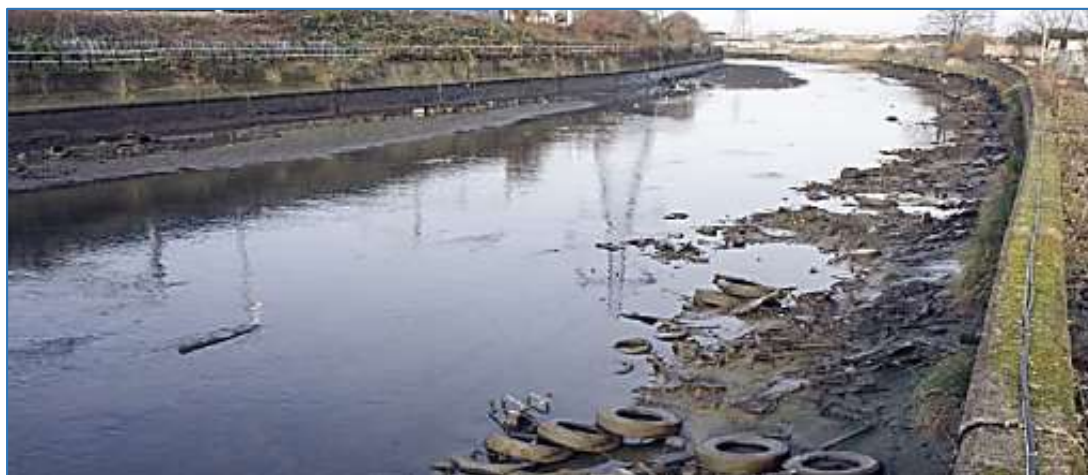
Jon Stemp – ředitel infrastruktury klubu Manchester City FC

Ve své přednášce na ČZU Praha 2012 jsem krátce referoval o každé z těchto prezentací, zde bych se však rád vrátil ke třem z nich. Rok 2012 byl rokem olympiády pro Anglii.

Takže na prvním místě, jak tuto událost viděl **Mark Camley**, od ledna 2012 ředitel olympijského parku; dříve šest let generálním ředitelem královských parků. Název přednášky **„Hodnota Olympijského parku“**. 1.

První snímek jeho prezentace ukazuje, jak by to mělo vypadat v dějišti her v roce 2030: „Nejtrvalejším odkazem OH v této části města bude přínos her pro celou komunitu, pro každého, kdo zde žije“.

Druhý snímek ukazuje, jaké to tu bylo před tím; místo s nejvyšším procentem chudoby v Londýně, kde např. průměrná

délka života je o rok kratší než v sousedství; velké znečištění a problematické asociální živly.

London's Promise
"By staging the Games in this part of the City, the most enduring legacy of the Olympics will be the regeneration of an entire community for the direct benefit of everyone who lives there"
London's Candidate File for the 2012 Games, 2005

„Pořádáním her v této části města bude nejtrvalejším dědictvím olympiády a regenerace celé komunity ku prospěchu každého, kdo tam žije.“

Kandidátský slib Londýna z roku 2005.

Foto stadionu – dvě úrovně-spodní na 25,000 míst

Mark Campley pokračoval ve svém hodnocení:

- West Ham FC je preferovaným uchazečem o olympijský stadion jako jejich nový domov
- Park má ambice stát se jedním z 10-ti nejvíce navštěvovanějších míst v Británii (očekávají 1.3 mil. návštěvníků); chtějí vytvořit 4,000 nových pracovních míst.
- Hodnota Parku – fyzické i duševní vylepšení pro člověka.
- QEP (Queen Elizabeth Park) musí nastavit měřítko pro celou zemi; naše poznatky budou předávány dále.

2.

Na druhé místo chci zařadit prezentaci manažera projektů STRI **Lee Penrose** s názvem: „Úspěch trávnickářského průmyslu na OH 2012 v Londýně“.

Football Training Venues

- 24 pitches, 8 venues
- Over 500 training sessions
- Site Assessments and selection
- Upgrade programme:
  - Irrigation, drainage, contours, maintenance
- Manage all upgrades
- Prepare maintenance regimes, standardise pitches
- Co-ordinate 65 staff during London 2012

Jaro 2012 –renovace, celkový program IMT; cílem bylo vytvořit stejné hrací podmínky, jako na hlavních hřištích; na ploše 3-4 správci; po dobu OH 2012 koordinace 65 zaměstnanců; 200 dobrovolníků; dobrá zpětná vazba od hráčů / trenérů; týmy

groundsmanů pracovaly až 15 hodin denně po 3 týdny.

21 dnů tréninkový program pro 28 fotbalových týmů – 24 hřišť- 500 tréninků – až 8 hodin tréninku denně na jednom hřišti. Žádný trénink nebyl zrušen! Na hrací povrchy nebyla žádná

stížnost. Dědictví Olympiády 2012 – všechna hřiště zůstávají v užívání pro místní komunity. Každé tréninkové hřiště bylo pro místní účely dobré.

Dráha pro moderní pětiboj v Greenwich Parku

- Místní opozice; arboristé připravili studie okrasných stromů.
- Moderní pětiboj (jízda na koni) – extrémně brutální sport, protože jezdec je vysoko na těžkém koni, při jízdě dolů...
- Park má návštěvnost 0.5 miliónů návštěvníků; jak připravíte / vylepšíte povrch (plocha byla stále otevřena veřejnosti).

Každá jednotlivá operace byla zaznamenávána (byly zde opoziční skupiny, ochránci životního prostředí, atd.); požadavek ekologů – návrat do původního stavu do roku 2015.

- Jaro 2012 – déšť, déšť, déšť; 72 jezdců na koních; 52 tisíc diváků; dráha s 33 zatáčkami byla v pořádku, kromě jednoho místa, kde byla jakási mulda a koně zde trpěli, takže byl použit V-D a ve čtyř minutových intervalech mezi koňmi vyjel na tuto muldu a změkčil ji. STRI věnoval projektu 20,000 hodin!

3.

Sports grounds management and maintenance is a significant part of the sport and leisure industry in England

It is estimated to employ circa 20,000 people with an additional estimate of circa 20,000 volunteers

Na třetím místě bych rád zmínil prezentaci předsedy IOG Geoffa Webba. Jeho přednáška byla jakýmsi součtem aktivit, ambicí a statusu v němž se IOG v současné době nachází. Termín trávníkářský průmysl, jenž je v Anglii zcela běžný, se mnohým z nás zdá nepatřičný. Trocha údajů, o čem to vlastně je, neuškodí.

V Anglii je management a údržba sportovišť je významnou součástí sportovního a rekreačního průmyslu.

Odhaduje se, že tímto je zaměstnáno asi 20, 000 lidí a dalších asi 20,000 dobrovolníků.

The Hidden Profession 2007

“The grounds management and maintenance sector is a significant industry....

..... with annual revenue spend in England alone in excess of £580million”

(source IOG Hidden profession 2007)

Estimated Facility stock (England only)

- 98 Universities and Colleges providing 932 winter pitches at 137 locations
- 284 summer pitches at 99 locations
- 74 grass and 541 hard tennis courts
- 54,585 grass playing surfaces
- 1,629 synthetic turf pitches.
- 1,538 18-hole golf courses
- 433 9-hole courses
- 81 par 3 courses.
- 52 racecourses in England.
- Over 1,500 independent schools

Skryté povolání 2007

„Sektor managementu a údržby sportovišť je významnou složkou sportovního a rekreačního průmyslu....
...s každoročními náklady, jen v Anglii, vyššími než 580 milionů liber.“

Odhadovaný seznam sportovišť (pouze Anglie):

- 98 universit a středních škol poskytuje ve 137 lokalitách 932 hřišť

pro fotbal a ragby; v 99 lokalitách pak 284 hřišť na kriket, tenis nebo atletiku

- 1,500 soukromých škol poskytuje stejné množství sportovních areálů
- Je tu 284 kriketových klubů
- Je tu 74 travnatých kurtů a 541 kurtů s tvrdým povrchem
- Města a vesnice nabízejí 54, 585 travnatých hřišť a 1, 629 hřišť s umělým povrchem
- 1,538 golfových hřišť s 18-ti jamkami
- 433 golfových hřišť s 9-ti jamkami
- 52 dostihových drah

Sportovní Partnerství

-

IOG spolupracuje s těmito řídicími orgány

Ragby Liga; Ragby Unie; FA; Premier Liga; Fotbalová Liga; FIFA; Basebal /Softbal; Kriket; Dostihový sport; Tenis; Bowling; Sport England; Sport Wales; ICC (Mezinárodní kriketový svaz); IRB (Mezinárodní ragbyový svaz).

„Je paradoxní, že myšlenka dlouhého života láká každého, ale představa stránutí neláká nikoho.“

Andy Rooney

SBORNÍK

semináře IOG, Praha, 1. února 2013

Hřiště Aston Villa FC
z pohledu hlavního
groundsmana

Aerifikace
sportovních
trávníků

Generální rekonstrukce hrací plochy Všesportovního stadionu v Hradci Králové

Renovace hřiště SK SIGMA
Olomouc systémem KORO

Rekonstrukce travnatého hřiště FC Vysočina Jihlava s technologií FIBRESAND

Kalendář údržby
fotbalového
hřiště

Management
fotbalových
trávníků

Rád bych poděkoval paní L. Duží za skvělý SBORNÍK, který pro tento seminář připravila.

Všichni přispěvatelé do Sborníku obdrželi finanční odměnu. Martin Ford to komentoval takto:

Od: Martin Ford [martinford@gofast.co.uk] -Odesláno: pá 1.3.2013 11:33

Hello Joe

I am glad your conference went well – thank you very much for the kind offer. Hope you are well and to let you know I received the cheque safely – many thanks

I will be using to money to buy some trees for my garden – then I will always be able to remember the Czech IOG!!!

Regards Martin

“Jsem rád, že vaše konference proběhla dobře – moc vám děkuji za laskavou nabídku. Věřím, že se máš dobře a potvrzuji, že jsem obdržel váš šek (£ 50). Použiji peníze k nákupu několika okrasných stromů do mé zahrady – budou mi vždy připomínat českou IOG!! S pozdravem Martin ,,

Sborník příspěvků z odborného semináře
Management
fotbalových trávníků

Praha, 1. 2. 2013

Připravil
Josef Vodehnal NDT
předseda české pobočky The Institut of Groundsmanship (IOG CR)
ve spolupráci s FAPPZ ČZU v Praze

S přispíváním kolegů, členů IOG a IOG CR:

B. Cagaš, Doc.Ing.,CSc.	Sdružení pěstitelů travních a jetelových semen Rožnov- Zubří
R. Campey, NDT	CAMPEY TURF CARE SYSTEMS, England
V. Doležal	PROFI GROUP, s.r.o., Brno
L. Duží, Ing.	ZELENÝ PAŽIT s.r.o., Ostrava
M. Ford, MSc, NDT	IOG, England
M. Kořán	IOG CR, Hradec Králové
I. Našinec, Ing.	OŠEVA UNI, a.s. Choceň, Šlechtitelská stanice Větrov
Z. Philipp	PHILIPP SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY a.s., Praha
D. Romanovský	SK SIGMA Olomouc
M. Svobodová, prof. Ing., CSc.	FAPPZ ČZU v Praze

Vydal:
 THE INSTITUTE OF GROUNDSMANSHIP
 ČESKÁ REPUBLIKA
 DOLNÍ LÁNŮV 220, 543 41 DOLNÍ LÁNŮV
www.iog.cz

Přednáška SIS moc dlouhá; Sborník se líbí.

Liberec: pracovní deník; stav v Č. Budějovicích-groundsmani odchod, nástup tech. Služby (Kotrbovo dílo) -poté co přišla první fa od TS, tak groundsmani příchod...; Liberec a Jablonec odešli po o.- příkaz k odvozu zavazadel hráčů národ'áku na letiště; přednáška AGRO nic nového-novinky si nechávají na svůj seminář; Sborník pěkný.

Sparta / Plzeň: Vynikající prezentace od fy SIS a RC; Envos, čuměl s pusou otevřenou (problémy na Spartě s průsakem); nezájem mladého-pozdní příchod brzký odchod; Sborník pěkný.

Ostrava: líbilo se, příště více praxe na hřišti...; Sborník pěkný.

Brno: problémy na hřišti (policie řeší ničení hrací / tréninkové plochy); Sborník pěkný.

Slavia: byl i na semináři AGRO CS, náš seminář byl po praktické stránce lepší, blíže k vlastní práci správců; Sborník pěkný.

Úvod

Již v roce 1937 byla v Anglii založena trávníkářská organizace The Institute of Groundsmanship (IOG) a česká pobočka (IOG CR) pak vznikla v roce 2006. Tato organizace reprezentuje celý trávníkářský průmysl a všechny jeho sekce, které se podílejí na výstavbě, údržbě a také provozu sportovních travnatých areálů.

The Institute of Groundsmanship zaznamenal za dobu 75 let mnoho úspěchů: hlavně dokázal vybudovat širokou členskou základnu, úspěšně připravuje jednu z největších výstav našeho průmyslu na otevřené ploše IOG SALTEX a vydává oceněný měsíční časopis THE GROUNDSMAN.

Vzdělávání a vyhledávání informací nebylo nikdy tak v popředí myslí lidí, jako je tomu dnes. Jako předseda občanského sdružení The Institute of Groundsmanship Česká republika, jehož zaměřením je také vzdělávání a školení správců fotbalových hřišť, vítám tento sborník jako publikaci, kterou jistě ocení všichni správci našich fotbalových trávníků.

O práci trávníkářů bylo napsáno velice málo knížek a pro potřeby správců sportovních trávníků, zejména fotbalových, pak ještě méně. V dnešní době lze zcela jednoznačně zařadit povolání správce fotbalového stadionu (Head Groundsman) do kategorie víceoborové kvalifikace (multi-skill) a z toho důvodu by Sborník IOG CR mohl mít všechny předpoklady k tomu, aby se stal dobrým pomocníkem všech správců fotbalových hřišť, kteří mají zájem o prohloubení svých znalostí, ale současně by neměl chybět ani v knihovně středního managementu, jenž odpovídá za milionové hodnoty sportovních areálů.

Josef Vodehnal NDT
 předseda IOG CR

Naproti tomu Richard Campey byl Sborníkem natolik potěšen, že naši pobočce zaslal dar £ 500.

Hodnocení OS ze strany některých groundsmanů:

Ml. Boleslav: chybí peníze; nové podpůrné prostředky-nejsou na to peníze; jsou zde čtyři groundsmani a všichni chodí do práce bez motivace, všichni se považují jen za „sekáče trávy“; chybí motivace, nezájem; OS-průměrný; Sborník se líbí.

Žižkov: FK nepodporuje aktivitu svého groundsmana; Mentalita našich lidí!!! Super moderní kotelna-nebude nikdy využita; Pomáhá PST;

IOG ČR a Českomoravský fotbalový svaz
pořádají

Základní kurs údržby fotbalových hřišť
(Osnova dle IOG a anglické FA)

Vážení přátelé,

dovolujeme si Vás pozvat na Základní kurs přípravy, údržby a renovace fotbalových hřišť konaný v Luhačovicích ve Sportovním centru Radostova.

- Místo a termín konání: **Sportovní centrum Radostova – Luhačovice sobota 16. 10. 2010**
- Základní kurs přípravy, údržby a renovace fotbalových hřišť
- Odborné přednášky a praktické ukázky
- Všichni přednášející a instruktoři jsou nebo byli správci předních fotbalových klubů

Organizační pokyny:
Přihlášky zasílejte na emailovou adresu: seminarluhacovice@seznam.cz

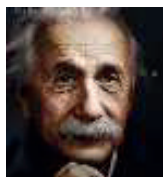

Uzávěrka přihlášek: 30. 9. 2010
Vstupné na odborný seminář za 1 osobu 300,- Kč
Počet účastníků omezen

Poplatek zahrnuje:
- vstupné na seminář
- 1x oběd
- Tištěný Manuál údržby

Na Vaši účast se těší

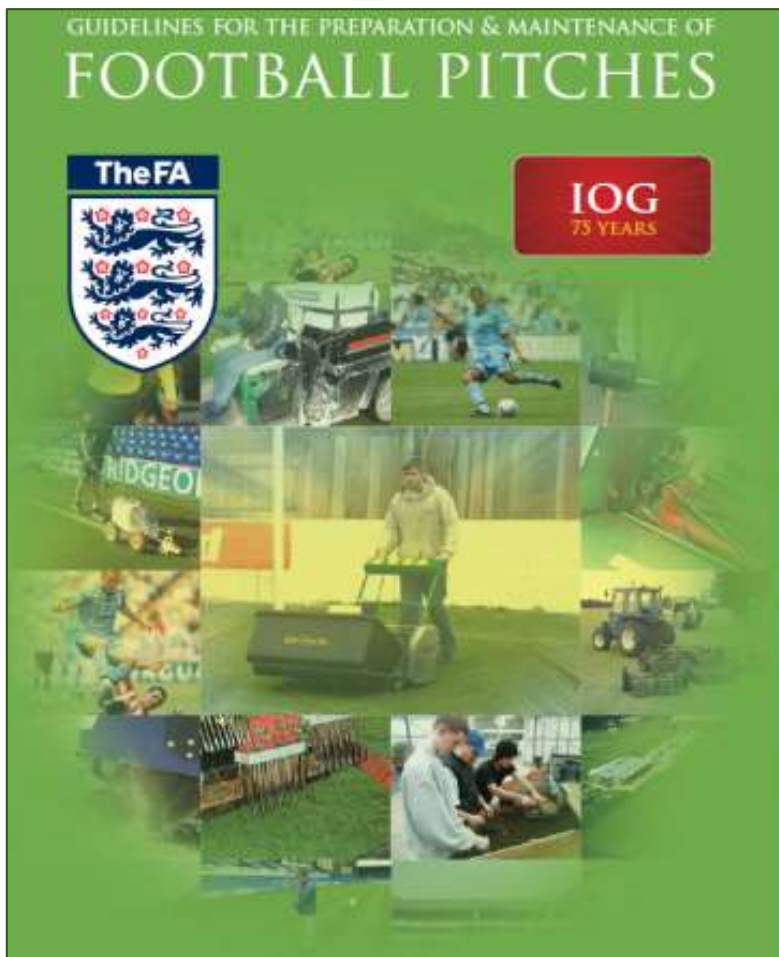
Josef Vodehnal, v. r.
předseda IOG ČR

Petr Voženilek, v. r.
předseda KSHP CMFS

„Dosáhl jsem tak vysokého věku, že když mně někdo řekne abych nosil ponožky, tak nemusím.“
Albert Einstein

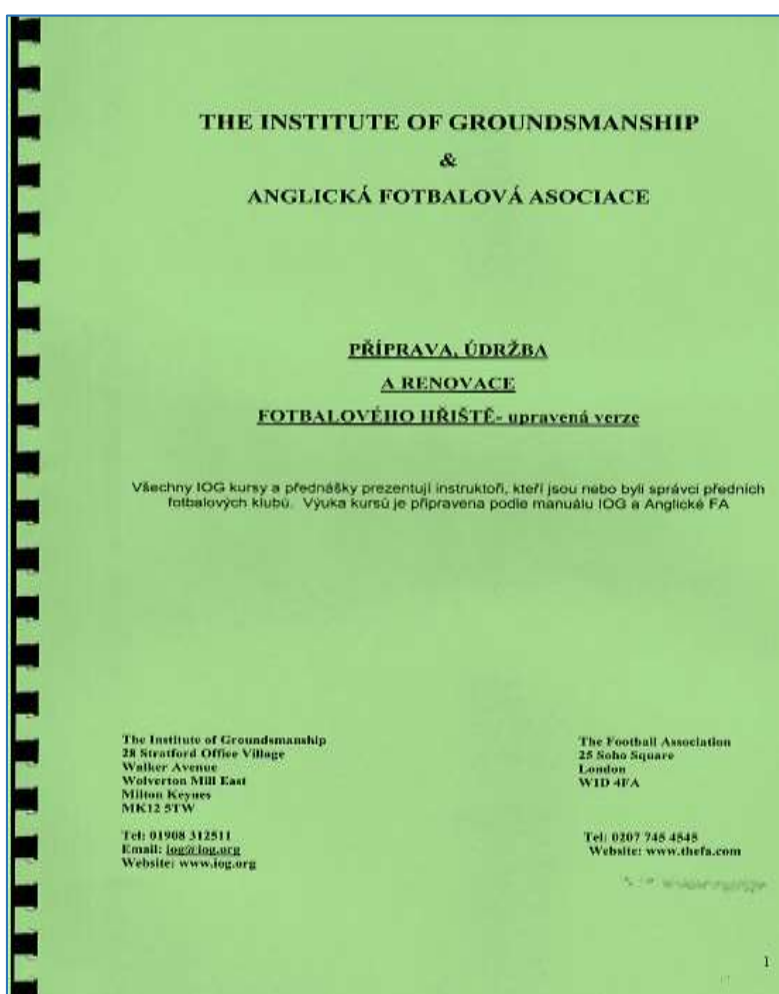
V roce 2009, po třech letech existence, byla díky Michalu Hlaváčovi, přizvána naše pobočka do ČMFS. Svou činností v předchozím období jsme prokázali, že na to máme. V rámci fotbalového svazu působila skupina pod názvem MTZ, jejímž úkolem bylo zajišťování kvality hracích povrchů. Komise, v čele s předsedou P. Voženílkem, čítala 14 lidí. Za IOG CR tu zasedli J. Chladil, M. Hlaváč, M. Kořan, Z. Philipp a J. Vodehnal.

Jako partner ČMFS bylo na nás, abychom rozjeli vzdělávací program, a to nejen pro top groundsmany z nejvyšších soutěží, kteří se čítali na desítky, ale i pro běžné groundsmany, kterých byly stovky.

Nebylo třeba, aby naše pobočka IOG vymýšlela kolo, když už v Anglii to kolo jezdilo řadu let.

Mateřská organizace IOG v Anglii mně poslala Manuál pro účely školení správců fotbalových hřišť. Program výuky, kterou provádí IOG v Anglii je rozdělen podle kategorií hřišť na: a) Základní – malé kluby; b) Standardní – místní /městské, poloprofesionální; c) Nadstandardní – profesionální. Tento program IOG vypracovala pro Anglickou FA, se kterou má IOG dlouhodobou smlouvu, pravidelně (každé 3 měsíce) se setkávají a ročně připravují přibližně 11 školení a vzdělávacích kurzů.

Manuál jsem přeložil, dal ke konzultaci VV a provedl nutné/vhodné změny. Byl to náš „pilotní projekt“ (anglický termín). a tak jeho důležitou

PŘÍPRAVA, ÚDRŽBA

A RENOVACE

FOTBALOVÉHO HŘIŠTĚ - upravená verze

Všechny IOG kurzy a přednášky prezentují instruktoři, kteří jsou nebo byli správci předních fotbalových klubů. Výuka kursů je připravena podle manuálu IOG a Anglické FA

The Institute of Groundsmanship
28 Stratford Office Village
Walker Avenue
Wolverton Mill East
Milton Keynes
MK12 3TW

Tel: 01908 312511
Email: iog@iog.org
Website: www.iog.org

The Football Association
25 Soho Square
London
W1D 4FA

Tel: 0207 748 4848
Website: www.thefa.com

© IOG 2009

součástí byla i „panelová diskuze“ (anglický termín) a zpětná vazba (anglický termín). Nejlepší zázemí v rámci ČMFS se zdálo být v Luhačovicích, a tak tam směřoval náš první základní kurz. Přednášející, buď stávající nebo bývalý groundsmani: P. Blažko, D. Romanovský, K. Fučík, J. Vodehnal. Po přednáškách v učebně následovaly i praktické ukázky na hřišti.

Hradec Králové

březen 2011

Kurz byl tentokrát určen pro Východočeský krajský fotbalový svaz a stejně jako tomu bylo u předchozího Základního kurzu (ZK), náklady s akcí spojenou hradilo naše sdružení IOG CR. Počet účastníků – 22, přednášející groundsmani- P. Blažko, K. Fučík a D. Romanovský a J. Vodehnal. Zisk pro pobočku 271,-Kč.

Stejně jako v Luhačovicích, tak i tentokrát obdrželi všichni účastníci ZK certifikát, který však bohužel neměl žádnou vypovídající hodnotu o jejich znalostech.

Jihlava

listopad 2012

V létě 2012 procházel hlavní stadion v Jihlavě renovací. Do profilu hřiště bylo instalováno topení a k přípravě kořenového horizontu byla použita moderní technologie Fibresand. V té době jsme se společně Zdenkem Philippem dohodli s technickým ředitelem p. Březinou uspořádání ZK pro groundsmany z jihlavské oblasti.

Bohužel ZK jsem se nemohl zúčastnit, protože jsem musel být přítomen při míchání fibresandu u města Senica na Slovensku. Tamní písek z písníku v Šajdíkových Humencích poskytoval nejvhodnější zrnitost písku pro kořenový substrát. Tentokrát byl Fibresand určen až do Ostravy pro výstavbu atletického areálu Ostrava-Vítkovice. Mimochodem, ze stejného písníku byl použit písek i pro přípravu fibresandu pro FC Vysočina Jihlava.

Manuály pro účastníky ZK jsem však přivezl a předal technickému řediteli před zahájením kurzu.

SALTEX

SALTEX je název největší výstavy v trávnickářském průmyslu, která se koná v Evropě. V době mého pobytu v Anglii probíhala výstava ve sportovním areálu Londýnské university, Motspur Park. Poté ji IOG přestěhoval na dostihové závodiště královského města Windsor. Na několik let byla výstava přesunuta na sever Anglie, aby se opět vrátila na dostihové závodiště do Windsoru. Dnes však už řadu let probíhá v zimním období, pod střechem, na výstavišti v Birminghamu.

2007 červen Malý SALTEX

SK ARITMA, Praha

SPORT - FOTBAL Pozvánka na výstavu

Dne 13.6. v 9.00-16.00 se uskuteční výstava mechanizace pro údržbu a rekonstrukci fotbalových trávníků - přírodních i umělých. Výstavy se zúčastní přední firmy v ČR. Vstup zdarma.
Místo: SK ARITMA Praha, Nad lávkou 5, Praha 6. Více na: www.iog.cz

Tento rok jsem chtěl všem našim trávnickářům představit tradici anglického trávnickářského průmyslu v plné síle a naplánoval návštěvu výstavy SALTEX. Mělo se jet v září, ale mezitím jsme připravili vlastní malou výstavu v Praze. Pro naše groundsmany to byla novinka, a přestože v pražském deníku Metropolitní Express vyšla upoutávka, tak návštěvnost byla nízká. Prezentovalo se tu na 13 firem, z toho 2 z Anglie.

IOG
groundsmanship
IOG Česká republika
pořádá

Výstavu techniky, vybavení a služeb pro ošetřování přírodních i syntetických fotbalových trávníků

13.června 2007, SK ARITMA Praha, Nad lávkou 5, Praha 6-Vokovice

Vystavují firmy: SISIS a BLEC (Anglie), STROM sro -John Deere, Profigrass s.r.o., ITTEC s.r.o., Philipp Sportovní trávníky, Turf Management a další.

Vstupné: **ZDARMA**

 IOG ČR, Dolní Lánov 220, 543 41 Lánov
Josef Vodehnal, +420 602450447
www.iog.cz

2007 září – IOG CR zájezd do Anglie (45 účastníků) - odjezd zájezodvým autobusem z Česka

Návštěva nového stadionu a tréninkového areálu klubu ARSENAL FC.

Trávník Arsenalu FC je neodmyslitelně spojován s jeho groundsmanem Steve Braddockem, to ale mluvím o starém Highbury stadionu. Při naší návštěvě už Steve nepůsobil na novém stadionu, ale byl hlavním kurátorem nového tréninkového areálu.

Na snímku při přebírání ceny IOG za nejlepší trávník v Premier League (už po několikáté).

Tréninkové centrum (6ha) Arsenalu obsahuje deset plnohodnotných fotbalových hřišť. Na dvou hřištích je instalováno podzemní vytápění. První tým využívá tři hřiště, tři hřiště jsou určena pro juniorské týmy Gunners a tři pro tým do 21 let. Desáté hřiště pro přátelské zápasy a jejich akademii. Trenér Wenger a jeho trenérský tým hráli zásadní roli při vytváření plánů pro tréninkové hřiště Arsenalu. Každé hřiště bylo navrženo a je udržováno na stejném standardu jako to na Emirates Stadium. V roce 2017 byla otevřena krytá sportovní hala David Rocastle. Vyznačuje se 4G hřištěm a zavinovacím designem zaměřeným na replikaci atmosféry hraní zápasů na Emirates Stadium.

Výstava SALTEX na dostihovém závodišti královského města Windsor

Náš starší autobus, který už měl ta nejlepší léta za sebou, začal mít problémy s klimatizací ještě před francouzským přístavem Calais. Takže hned po přistání v Doveru jsem telefonicky zjišťoval, kde by bylo možné zajet do servisu. Hned poté, co jsem vysadil náš zájezd na výstavě SALTEX, jsem navedl řidiče autobusu do servisu v Londýně a strávil s ním celý den v opravě.

2009 září IOG CR zájezd do Anglie (33 účastníků)

Stadion Wembley jsem plánoval navštívit s naší nově založenou pobočkou IOG CR už při naší předchozí návštěvě před dvěma lety. Tehdy to nevyšlo, ale tentokrát se nám to podařilo. Naším průvodcem byl Andy Cole z STRI (Výzkumný institut sportovních trávníků), jenž měl dohled nad novým povrchem hřiště. Technologie GrassMaster se do Evropy rozšířila z USA. Kapacita stadionu 62,000 diváků.

Andy Cole , STRI

„Jsi mladý pouze jednou, ale nedospělým můžeš zůstat navždy.“

Ogden Nash

V březnu tohoto roku naše pobočka pořádala odborný seminář, na který přijel se svou přednáškou i Paul Geary, správce tréninkového areálu fotbalového klubu Charlton FC. Paulovi se podařilo upoutat pozornost jak našich správců hřišť - s odkazem na své zkušenosti, tak i technického ředitele Oldřicha Rotta – předložením přesných tabulek a plánů managementu areálu.

Paul Geary v tréninkovém areálu Charlton Athletic FC. Klub byl založen v roce 1905. V roce naší návštěvy hrál soutěž First League a následující rok postoupil do nejvyšší soutěže Premier League.

Paul nás zavedl samozřejmě i na hlavní stadion Charlton Athletic FC.

Cestou z Charlton FC nám řidič autobusu Tony zastavil v Greenwich Parku a odpoledne jsme strávili v zeleni s výhledem na Londýn.

Greenwich Park je jeden z královských parků v Londýně a nejstarší z nich (založen v roce 1433). Původně bylo toto území jelení honitbou a největší plochou zeleně v jihovýchodním Londýně.

V severní části se nachází Národní námořní muzeum a v centru parku je Královská greenwichská observatoř. Observatoř je umístěná na vrcholku kopce. Na západním okraji parku stojí Ranger's House.

Park se dá rozdělit na dvě výškově odlišné části. V dolní části se nacházejí oblíbená dětská hřiště a jezera pro vyjížďky na loďkách. Je tu rovněž i okrasná zahrada se záhony osázenými bylinami (poblíž východu do centra Greenwiche). V horní části parku se nachází rozlehlá květinová zahrada s rybníkem a záhony s růžemi. Dále tu uvidíme kriketové hřiště, tenisový kurt, hudební pavilon, pozůstatky po osídlení Římany, starověký dub a oboru.

*Místo, kde jsme
byli již
podruhé
ubytováni -
kampus Royal
Holloway
University of
London..
Universita
byla založena
roku 1849 a
spadá pod
University of
London.*

Nahoře naše parta IOG CR a na spodním snímku je náš řidič Tony u svého naleštěného busu. Tony s námi jezdil po celou dobu našeho pobytu a jako jediný z celého autobusu nosil neustále kravatu.

Na závěr našeho dne nás Tony dovezl zpět na končící výstavu SALTEX, kde IOG pořádal raut pro vystavovatele. Naše pobočka IOG CR byla pozvána jako host. Myslím, že jsme jim dokázali vyčistit všechny švédské stoly!

2011 září IOG CR zájezd do Anglie (38 účastníků)

První den – pondělí 5. září

Poté, co jsme si vychutnali skvělou anglickou snídani v našem ubytovacím zařízení – University College London Student Residence – jsme odjeli do města Ipswich, kde nás čekal Scott Forrest v Ransomes Works. Po Scottově představení společnosti Textron následovala návštěva továrních dílen, kde jsme mohli posoudit postupy a úsilí ve výrobě vřetenových sekaček.

Po otázkách a odpovědích následoval oběd v místní hospůdce The Raven. Není třeba říkat, že pohostinnost byla velkorysá. Odpoledne nás Scott přivedl na tréninkové hřiště fotbalového klubu Ipswich Town, kde nás za asistence Carol Fergusonové seznámil s vybavením a zásadami údržby. Po této cestě následovala krátká návštěva hlavního hřiště na Portman Road. Bylo to úžasné, nesměli jsme šlapat po trávníku (což bylo pochopitelné), ale přesto nás nakonec nechali vyfotit v centru hřiště. Náš dík patří Carol.

Při návratu domů (na ubytovnu UCL) si několik fotbalových nadšenců vystoupilo u metra, a odjeli na fotbalový zápas mezi Charltonem FC a Sheffield Wednesday FC, na stadion Charltonu FC, který jsme navštívili v roce 2009. Po příjezdu na ubytovnu se téměř všichni opět vypravili do středu Londýna. Ubytovna byla nedaleko zastávky metra Camden Town.

Den druhý – úterý 6. září

Podruhé skvělá anglickou snídaně! Vypadalo to na deštivý den a my jsme směřovali na výstavu IOG SALTEX. Mnozí z nás tu již byli, takže jsme věděli, kam jít a co hledat. A protože na prohlídku byl celý den, tak někteří z nás využili volné přepravy lodí do města Windsor, kde se ve zbylém čase potulovali v uličkách, v podzámčí tohoto starobylého města.

Výstavní plocha se nachází v dostihovém areále Windsor.

U přístavu pro trajekt do města Windsor.

Toho dne večer se odehrával na stadionu Wembley mezinárodní kvalifikační zápas Anglie-Wales, a tak někteří už ani autobusem nejeli zpět a sami vyrazili na fotbal. A byli i tací, kteří po cestě Londýnem vystoupili a na stadion šli pěšky. Lákadlem byl nový stadion, který ještě neviděli a zřejmě i fotbalista Rooney. Zážitkem nebyl fotbal, který byl průměrný, ale atmosféra, fanoušci a slušné fandění obou táborů fanoušků. Trávník v tomto chrámu fotbalu byl na velmi dobré úrovni, však také v každé volné chvíli po tréninku, o přestávce i po utkání, vždy vyběhlo 12 groundsmanů, kteří rycími vidlemi upravovali povrch tak, aby nebyly znatelné stopy ani toho nejmenšího poškození trávníku.

Pro nás ostatní to byl večer opět v Londýně, anebo u televize, kde jsme rovněž mohli sledovat fotbalový zápas mezi Anglií a Walesem.

Den třetí – středa 7. září

Tentokrát je to návštěva Wimbledonu. Správce travnatých kurtů, Eddie Seaward, s radostí

souhlasil, že nám ukáže své království. V únoru tohoto roku, po četných odkladech přijel na naši konferenci do Prahy a mně se podařilo domluvit návštěvu Wimbledonu.

Eddie Seaward odešel do penze v roce 2012 ve věku 68 let, poté co skončil olympijský tenis ve Wimbledonu.

Eddie Seaward odpovídá na naše dotazy

V době konání mistrovství je Eddie na místě od 6.00 hodin ráno do 24.00 hodin večer. Domů nejede, ale je odvážen, protože by to již nezvládl. Statistická čísla, která nám Eddie poskytl, byla prostě neuvěřitelná:- náklady, televize, hráči, diváci...

Naše parta, přestože měla co do činění pouze s fotbalovými trávníky, tak tentokrát jsme ani „nedutali“, neboť se nám otevřel nový pohled na management sportovních trávníků.

Od mé poslední návštěvy v 70. letech (konference IOG) se toho hodně změnilo. Skarifikátory z velké části nahradila fréza Koro, a kostřavy byly nahrazeny moderními odrůdami jílku. Jediné, co se nezměnilo, je pozornost do posledního detailu, přístup a dokonalost kurátorů tenisových povrchů.

Wimbledonský areál je našim tenisovým fandům celkem blízký, protože Češi, čas od času, vychovali výborné hráče

(Drobný, Lendl, Navrátilová).

Odpoledne jsem zavedl naše groundsmany do oázy klidu a zeleně uprostřed Londýna, do jedené z nejlepších botanických zahrad na světě, Kew Gardens. Škoda, že jsme tam neměli více času, protože ten světský ráj by si zasloužil celý den. Přesto se však našli i tací strejci, kteří raději pádili do centra Londýna nasávat atmosféru velkoměsta.

Když jeden z našich fotbalových groundsmanů nepochopil toto upozornění a vstoupil na trávník, tak ho Eddie pěkně zpucoval.

Náklady na renovaci centrálního kurtu v roce 2009 přišli na 100 miliónů liber. Značný podíl na závratné ceně však má unikátní zatahovací střecha.

Centrální dvorec během finále dvouhry mužů 2023. Kapacita 15 000 diváků

Za služby pro tenis získal Eddie Seaward

MBE-Řád Britského Impéria,

což je všeobecný záslužný řád pro civilní

osoby.

Při té příležitosti bych velice rád vybral pro pana Seawarda Britskou vlasteneckou píseň „Land of Hope and Glory“ od anglického hudebního skladatele Sira Edwarda Elgara.(1857-1934) z jeho cyklu **, Pomp And Circumstance March No. 1.**

Nahrávka je ze závěrečného koncertu BBC Proms. Píseň má

vazbu i na sportovní události, např. anglický národní tým v ragby si ji často vybírá jako svou hymnu. Velice důležitá sportovní událost pro Anglii jsou Hry britského společenství národů, kde píseň zastupovala oficiální anglickou hymnu, než ji vystřídala píseň Jeruzalém. Při celonárodním průzkumu v roce 2006 až 55% veřejnosti by za stávající hymnu preferovali „Land of Hope and Glory“ (*Země naděje a slávy*).

<https://www.youtube.com/watch?v=A1zyv1khROU>

Botanická zahrada Kew Gardens byla otevřena v roce 1759. Herbarium obsahuje 8.5 miliónů rostlin a hub. Knihovna uchovává 750,000 svazků a 175,000 obrázků a nákresů rostlin. Pracuje tu 1,100 zaměstnanců. Každý rok přichází okolo 1.35 milionů návštěvníků.

Den čtvrtý – čtvrtek 8. září

Naše poslední slanina a klobása a náš poslední šálek čaje na tom příjemném místě UCL, Camden Town. Autobus, který nás odvážel zpět na letiště, měl přijet ve 13:00, tak jsme všichni

vyrazili na ranní návštěvu Londýna (na rozdíl od předchozích nocí). Camden Town je velmi blízko Regents Parku (úžasné, kolik je tam fotbalových a ragbyových hřišť) , takže rychlou procházku dobře udržovanou a relaxační zelení směrem k Piccadilly Circus či Trafalgarské náměstí, volil téměř každý z nás. Někteří z nás se dostali až na observatoř Greenwich.

Regent's Park je jedním z královských parků v Londýně. Zabírá 170 ha..

Můj úkol, který jsem si vytyčil, zajistit program, letenky, ubytování a autobus nebyl lehký a myslím, že jsem ho dokázal splnit celkem dobře na všech třech exkurzích.

Projekt LEONARDO 2011-2012

V únoru 2011 (Anglie byla tehdy ještě stále členem EU) přišla nabídka od mateřské organizace IOG k začlenění do projektu Leonardo.

Projekt Leonardo da Vinci je financován EU a v rámci Programu celoživotního učení se zaměřuje na výuku a vzdělávací potřeby všech osob účastnících se odborného vzdělávání a odborné přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělání a přípravu. Jeho cílem je vybudovat kvalifikovanou a mobilní pracovní sílu v celé Evropě.

The image shows a screenshot of the 'Application Form Call: 2011 Partnerships' for the Lifelong Learning Programme. The form is titled 'Application Form Call: 2011 Partnerships' and includes the following sections:

- A. GENERAL INFORMATION**: Contains instructions for completing the form, including a link to the 2011 Call for Proposals and the Lifelong Learning Programme Guide for 2011. It also mentions that information provided in the application form may be used by the Commission to evaluate the programme.
- B. SUBMISSION**: Contains submission details for the project.
- B.1. CONTEXT**: Includes fields for Programme (LIFELONG LEARNING PROGRAMME), Sub-programme (LEONARDO DA VINCI), Action type (PARTNERSHIPS), Action (LEONARDO DA VINCI Partnerships), Deadline (21-02-2011), and Working language of the partnership (EN - English).
- B.2. PROJECT IDENTIFIERS**: Includes fields for Project title (European Institute of Groundsmanship), Project acronym (EIOG), and Form hash code (D463378458CCA5CE).

Koordinátorka programu Karen Woolland vyzvala trávnickářské organizace, s kterými měl IOG kontakt-ČR, Island, Španělsko, Irsko a Skandinávské země ke společné schůzce na Saltexu 2011.

Protože na Saltex jela tentokrát i paní profesorka Svobodová z ČZU, tak jsem ji rovněž pozval na schůzku s Karen. Závěr byl ten, že každá organizace, sama za sebe, bude kontaktovat úřad ve své zemi.

Vyplněnou přihlášku jsem zaslal na českou adresu.

Bohužel naše snaha vyšla nadarmo. Komise EU odmítla žádost s tím, že UEFA má dostatek financí k pokrytí našeho vlastního projektu.

Od: Leonardo Partnerství [leonardo.partnerství@naep.cz]
Odesláno: 17. února 2011 10:43
Komu: Vodehnal Josef
Předmět: RE: Application Form

Dobrý den,
potvrzuji přijetí elektronické verze Vaší přihlášky Projektu partnerství v rámci Výzvy 2011.

S pozdravem
Zdeněk Nebfenský

Mgr. Zdeněk Nebfenský
projektový konzultant LdV
Dům zahraničních služeb
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
tel.: +420 221 850 402
zdenek.nebfensky@naep.cz

----- Original Message -----

Subject: FW: Leonardo decision :(
Přílohy: leonardo letter.pdf
Sent: Wednesday, July 04, 2012 6:02 PM
From: [Karen Woolland](mailto:Karen.Woolland)
To: Vodehnal.Josef ; [Ian Lacy](mailto:Ian.Lacy) ;
bjarni.hannesson@gmail.com ;
'[Einar Brynjarsson](mailto:Einar.Brynjarsson)' ; '[Örn Hafsteinsson](mailto:Orn.Hafsteinsson)'
josep.palau@psf.es ; [Ágúst.Jensson](mailto:Agust.Jensson)

Když v březnu 2011 přišla na ČMFS pozvánka od UEFA na pracovní seminář týkající se hracích ploch, tak jsem za naši komisi KSHP byl vybrán já a Ivo Našinec. Já jsem původně nechtěl jet, protože jsem nevěděl o čem tu běží, ale poté, co jsem poslal dotaz na UEFA, a téměř okamžitě obdržel odpověď, tak jsem změnil názor a jel.

Seminář se konal v sídle UEFA, ve švýcarském městečku Nyon, které leží na břehu Ženevského jezera, přibližně 25 kilometrů severovýchodně od Ženevy.

Vzhledem k ne zcela jasnému vedení hranice mezi Evropou a Asií jsou jejími členy také státy, jako Turecko, Kazachstán, Ázerbájdžán, Gruzie, Arménie a Rusko, které leží větší či menší částí svého území také v Asii a teoreticky by mohly být členy AFC. Navíc Izrael a Kypr leží pouze v Asii, ale s Evropou je pojí historické, kulturní a politické důvody (Izrael a Kazachstán jsou navíc bývalými členy AFC). Někteří členové nejsou suverénními státy - například Faerské Ostrovy, Gibraltar, Anglie, Skotsko, Wales a Severní Irsko. Monako je tak jediným evropským členem OSN, který není členem UEFA.

Prezentaci tu měli i zástupci FIFA a Finska.

Speakers, guests and UEFA Staff

real sport s.a.r.l	Keller	Markus	UEFA speaker
Israel	Yablkovsky	Ilan	UEFA speaker
Footall Association of Finland	Auvinen	Tero	UEFA speaker
Ipswich Town FC	Ferguson	Alan	UEFA speaker
	Ferguson	Carol	UEFA speaker
Labosport	Cox	Alastair	UEFA speaker
	Farci	David	Technician
FIFA	Larman	Stuart	FIFA speaker
Scotts	Barnaby	Simon	Guest
Campeys	Campey	Richard	Guest
	Campey	John	Guest
	Gumbrill	Simon	Guest
	Morgado	Lee	Guest
Harrods	Saunders	Les	Guest
Ransomes	King	Jason	Guest
	Forest	Scott	Guest
Bernhard and Company	Taylor	Ben	Guest
	Kayser	Ulrich	Guest
Metasud	Sacoun	Antoine	Knowledge Manager
	Chaperon	Yann	Camera man
UEFA	Favre	Thierry	Head of National Associations Development
	Petriashvili	David	HatTrick Project Manager
	Taa	Mohamed	HatTrick Project Manager
	Chassot	Gabrielle	HatTrick Project Coordinator
	Athekame		

Přednáškový sál, kde každý účastník měl své místo.

Počet přednášejících 7; hostů 10; UEFA management tým 6.

Zástupci FA ze 30 zemí. Chyběli jen z Velké Británie (mají IOG) a z Ruska (k ničemu jim to asi nebylo).

Program přednášek.

CD s přednáškami obdržel každý účastník workshopu.

Na mou žádost mně Thierry Favre zaslal dodatečně balíček se dvaceti CD pro naše groundsmany.

Workshop – prezentace přednášky se uskutečnila na hřišti. Lektorem pro přírodní trávník byl:

Alan Ferguson Integrovaný management přírodních trávníků řešil: „Nejlepších výsledků se dosáhne, bude-li správce hřiště pravidelně komunikovat s trenérem / manažerem.“

Lektorem pro syntetický trávník byl:

Markus Keller (švýcarský odborník na umělé trávníky): „Správce hřiště by měl být přítomen při výstavbě umělého trávníku.“

Několik dnů po OS 2012 v Praze mně napsal hlavní groundsman Slovanu Liberec pan Zeman a komentoval právě ukončený seminář. Jeho zkušenosti jsem považoval za zásadní a přeposlal předsedovi KSHP FAČR Petrovi Voženílkovi:

Sent: Wednesday, February 15, 2012 9:56 AM

Subject: Školení pro technické ředitele

Zdravím Petře,

Jak asi víte, tak odborný seminář na ČZU byl celkem vydařený. Zprávu připravím pro příští schůzi KSHP.

Ve zpětné vazbě od jednoho účastníka mi přišel návrh na to, aby podobným školením prošli i vedoucí stadionů (techničtí ředitelé), kteří šéfuji správcům.

Asi na tom návrhu něco je, neboť už dlouho správci tvrdí, že si něco vyslechnou, ale nemohou to použít, protože jim to šéf nedovolí. Nebo tvrdí: "Toto by měl slyšet můj šéf".

Petře, mám tento návrh: připravme tedy školení pro technické ředitele FK. Myslím, že i oni by měli dostat více informací a slyšet názory, jak se to dělá jinde.

Motiv školení " Spolupráce mezi technickým ředitelem a správcem hřiště ".

Petr Voženílek souhlasil a společně se sekretářem KSHP připravili následující seminář:

Aktiv KSHP FAČR s technickými řediteli klubů GL

Akce se uskuteční dle dále navrženého postupu jako společné pracovní setkání s technickými řediteli klubů GL, přizváni budou rovněž i zástupci 4 dalších klubů, potencionálních postupujících do GL tj. celkem max. 20 osob.

- 1) *Forma: jednodenní setkání spojené s interaktivní besedou, kdy vždy na jedno ze sedmi níže uvedených témat vystoupí člen naší komise, který si připraví **maximálně 10 minutové vystoupení.***
- 2) *Místo konání: Tréninkové centrum Dynamo České Budějovice, kde jsme podobnou akci ještě nikdy neuskutečnili!!!*
- 3) **AKTUÁLNÍ TÉMATA:**
  - Přisvětlování-Michal Vokáč
  - Management stadionu-Jan Chladil
  - Kategorie stadionů dle kritérií UEFA a FAČR-Josef Dráb
  - Bezpečnost stadionu-Martin Synecký a Radek Novotný
  - Přírodní trávníky-Josef Vodehnal
  - Umělé trávníky-Milan Vopička a Jiří Křenek
  - Vytápění-Michal Hlaváč a Rehau

Přestože tento seminář vyvolaly otázky týkající se vztahu správce / technický ředitel, tak jak vyplývá z navrženého programu toto závažné téma jaksi vypadlo.

Bohužel program semináře s ostatními členy KSHP nebyl konzultován. Je zde sedm témat, z nichž by každé na semináři IOG v Anglii nebo IOG CR vyžadovalo přednášku 60 minut. Poté by další hodinu následovala panelová diskuze. Rovněž mě udivuje to omezení počtu účastníků na max. 20 osob. Proč nebyli pozváni všichni účastníci LFA, tedy profesionálních klubů? Nehledě na to, že značný čas z této jednodenní akce zabrala exkurze na umělý trávník, zřejmě proto, že sekretář působil i ve vedení Asociace zhotovitelů fotbalových hřišť s umělými trávníky při ESTO o.s.

Mohu se jen domnívat, že zásadní vliv na přípravu programu měl sekretář, jednoduše proto, že ve výborech MTZ / KSHP na rozdíl od předsedy působil mnoho let (snad ještě i za totality) a znal tak „the ropes“ (co je třeba).

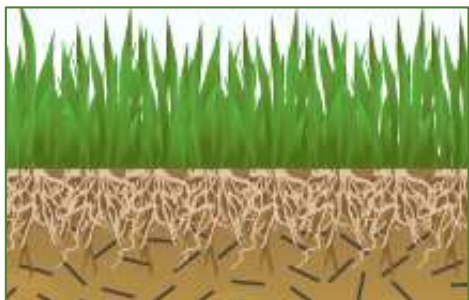
Richard Campey, jenž se sekretářem setkal na jakési výstavě trávníkové techniky v Německu, o něm řekl, že v Anglii se takovým lidem říká „Mr. 10 %“.

Svých 10 minut jsem věnoval představení naší organizace IOG CR.

„Dříve než člověk dostane rozum, aby věděl, jakou cestu si vybrat, tak už je tak starý, že nikam nedojde.“ Billy Crystal

V předchozím roce jsem do Česka úspěšně uvedl anglickou technologii pro fotbalové trávníky FIBRESAND. Jednalo se písčité kořenový horizont s polypropylenovým vláknem. První hřiště, které s tímto povrchem bylo postaveno v Olomouci patří stále k nejlepším v naší nejvyšší fotbalové lize.

V září 2007 přišel Michal Hlaváč (PST) s návrhem rekonstrukce travní plochy fotbalového hřiště v Baku touto metodou. Tou dobou tam u fotbalového klubu Neftski Baku působil český trenér Vlastimil Petržela a Michal od něho dostal informaci o ubohém stavu trávníku a o úmyslu klubu vybudovat nový.

Hned příští měsíc jsme se Zdenkem Philippem a Michalem Hlaváčem letěli do Baku s úmyslem předložit návrh na využití technologie Fibresand. Anglická firma FIBRESAND byla o našem úmyslu vyrozuměna a souhlasila s realizací. Pan Petržela nám zajistil hotel a schůzku s vedením klubu NEFTCHI BAKU.

Na letišti v Baku jsme si vyřídili víza a bez zavazadel odjeli taxíkem do našeho hotel. Místo našich kufrů nám každému zástupce AUSTRIAN AIRWAYS vydal s omluvou taštičku s hygienickými prostředky a tričkem. Pro naše zavazadla jsem se měli zastavit o den později.

Náš hotel a hned za ním byl tento nedostavěný, avšak již obydlený betonový panelák.

Během šesti let bojů o území Náhorního Karabachu (1988 a 1994) mezi Ázerbájdžánem a Arménií uprchlo z místa konfliktu na 750 tisíc Ázerbájdžánců. Někteří z nich se zabydli v betonové hrubé stavbě přímo za hotelem. Tragédie začala tím, že Moskva před sto lety začlenila Náhorní Karabach do Ázerbájdžánu, ačkoliv jej obývali převážně Arméni. Není tedy divu, že za Gorbačova, když se uvolnily poměry, žádali v roce 1988 připojení ke své etnické vlasti. Ázerové to odmítli, a výsledkem byla válka.

Fotbalový klub byl založen v roce 1937. Je nejznámějším a nejúspěšnějším ázerbájdžánským klubem. V bývalé lize Sovětského svazu dosáhl nejvýše na třetí místo (v sezóně 1966), po osamostatnění Ázerbájdžánu klub 9x vyhrál ligu, 7x fotbalový pohár a 2x Superpohár. Na dresu má nápis SOCAR-Státní ropná společnost Ázerbájdžánské republiky což je plně státem vlastněná národní ropná a plynárenská společnost se sídlem v Baku v Ázerbájdžánu. Společnost těží ropu a zemní plyn z pobřežních a mořských polí v ázerbájdžánském segmentu Kaspického moře. Provozuje jedinou ropnou rafinérii v zemi, jeden závod na zpracování plynu a provozuje několik exportních ropovodů a plynovodů po celé zemi. Vlastní síť čerpacích stanic pod značkou SOCAR v Ázerbájdžánu, Turecku, Gruzii, Ukrajině, Rumunsku, Švýcarsku a Rakousku.

Na stadionu zleva-já, pan X, výkonný ředitel klubu Sadig Sadigov, Michal a Zdenek. Silniční válec (3 t), který právě vyjíždí ze hřiště. Groundsman, který vyřízl trávník a nalil vodu do jamky. Voda nezmizela ani po dlouhém čekání.

Poté co jsme si prohlédli hrací plochu a viděli celý ten ubohý stadion, tak jsme usoudili, že technologie FIBRESAND by v tomto prostředí neměla šanci na přežití a rozhodli se pro klasickou rekonstrukci hrací plochy.

V našem hotelu jsem požádal recepční Nigar Hasanovou, zdali by nám přišla odpoledne tlumočit na stadion NEFTCHI. Slíbila, že ano. Přivezl ji její bratr, který po dobu jednání na ni čekal venku v autě. Domluva s panem Sadigovem nebyla snadná. On neuměl anglicky a Nigar neznala odbornou terminologii. Bohužel, jak se později ukázalo, nedostatečná a nepřesná komunikace vedla k tomu, že žádný kontrakt nebyl uzavřen.

Zleva Michal, Zdenek, člen FK a ředitel klubu Sadig Sadigov při jednání u groundsmana FK.

Groundsman nám připravil čaj na svém elektrickém vařiči. Plynová kanmna, samovýroba na topení, a vedle nich vařč na čaj s knovicí.

„Stáří není tak špatné, pakliže zvážíme alternativu.“

Maurice Chevalier

Na horním snímku je promenáda okolo Kaspického moře. Koupat se nebylo kvůli naftě ve vodě možné. Byla neděle a korzovali tu stovky lidí. Ti, co se zastavovali u početných stánků s občerstvením popíjeli čaj z malých skleniček, výjimkou byli Zdenek a Michal, kteří v sobě nezapřeli Čechy a dali si pivo.

Hlavní tribuna stadionu v době našeho pobytu.

informace. Byl to pro nás výlet do jiného světa. Jediný rozhovor mezi PST a ředitelem S. Sadigovem probíhal při procházce po hřišti a v kabině groundsmana. V průběhu rozhovoru s p. Sadigovem jsme se dozvěděli, že čínská stavební firma nabízela na svůj trávník 20 let záruky! Především tu byla jazyková bariéra, což SOCAR mohl mít vyřešeno. Schůzku, kterou vyjednával pan trenér Petržela, už sám ale nemohl ovlivnit, neboť tou dobou byl propuštěn. Kdybych nepožádal recepční v našem hotelu o tlumočení, tak nevím, jak bychom se vůbec s ředitelem Sadigem mohli bavit. Zřejmě si mysleli, že budeme mluvit rusky!

Při sestavování nabídky na rekonstrukci trávníku jsme si postupně uvědomovali, jak obtížná by byla logistika projektu, cokoliv (materiál / techniku) dopravit do Baku by bylo nad naše zkušenosti. Já navíc jsem měl i neblahou zkušenost s bankrotem anglické firmy JOHNSONS SEEDS poté, co firma investovala v Moskvě a přišla o všechno. Až teprve z dopisu od naší tlumočnice Nagir, jsme se dozvěděli, že záměrem klubu nebyla rekonstrukce travnaté plochy, ale výstavba nového stadionu.

Se stavbou nového stadionu, jenž postavila turecká firma, se začalo v roce 2010.

Následující rok prezidentský rezervní fond státního rozpočtu Ázerbájdžánu vyčlenil 10 milionů dolarů na rekonstrukci stadionu, protože by mohl být použit i jako potenciální místo pro Eurovision Song Contest 2012. Azerbájdžan totiž vyhrál soutěž Eurovision v roce 2011 s písní „Running Scared“. Nový stadion byl skutečně otevřen v roce 2012. Firma (nejspíše turecká), která jej stavěla zvládla logistiku a výstavbu nové travní plochy určitě celkem snadno. Měli na to miliony dolarů.

V Baku žije 2.3 miliony obyvatel, z nichž 94 % jsou islámského náboženství. Historie města je plná válek: Římané, Chazaři, Rusové, Peršani, Turci.

Kolem roku 1900 pocházela z Baku polovina světové těžby ropy.

Při naší procházce starým městem jsme se setkávali z mnohými památkami na dobu islámu. Vybírám tuto magickou hudbu: Ruská skladba, finský dirigent, španělský orchestr, perský lidový příběh.

Rimsky-Korsakov: Scheherazade op.35

https://www.youtube.com/watch?v=zY4w4_W30aQ

Seminář „Zelený průmysl dnes a zítra“ 4-5.6.2009

Organizátor: ENGO Ukrajina

ENGO (environmental non-governmental organization) je nevládní organizace (NGO) v oblasti environmentalismu. Organizace působí na místní i mezinárodní úrovni, což z nich činí důležitou roli při řešení různých druhů problémů životního prostředí, které se dějí v současném světě. Nejvýraznější rozdíl mezi ENGO a ekologickými hnutími je to, že nevládní organizace mají své stanovy určující rozhodující pravomoci.

Protože firma PHILIPP SPORTOVNÍ TRÁVNÍKY byla jedním ze sponzorů semináře (přes svůj kontakt s ENGO s.r.o. Slovensko), tak dostala pozvánku a Michal Hlaváč mě požádal, abych jel jako tlumočnick. Zdenek Philipp nejel a já jel s Michalem Hlaváčem.

Účastníci semináře přijeli nejen z Ukrajiny, ale i z Ruska, zatímco přednášející dorazili z Anglie, Dánska a Německa.

Všechny přednášky byly velice zajímavé, především pak ta, kterou prezentoval Chris Hauge. Hovořil o problémech spojovaných s managementem multifunkčních stadionů, což v té době v Česku čekalo především stadion Slavie Praha. Fotbalové kluby, které investují nemalé částky do vybudování moderních stadionů totiž očekávají i jiné příjmy než pouze z fotbalu. No, a v daném případě, pak musí “trávníkář“ překousnout nemalé těžkosti, pokud si chce udržet své místo. Po jeho krásném trávníku totiž mohou jezdit i motokrosové motocykly nebo řídit hudební skupiny. O tom všem hovořil Chris. Jak potom renovuje takto zničený trávník?

Z celé řady přednášejících mě nejvíce zajímali ti, kteří měli přednášky o fotbalových stadionech: Chris, David a Phil.

1. Chris Hague - Management travnaté plochy multifunkčního Národního stadionu

Chris získal NDT (Národní diplom v managementu sportovních trávníků) a nastoupil jako groundsman na stadion Wembley, kde působil v letech 1995–1999. V roce 1999 odešel pracovat na stadion Parken v Kodani, kde od té doby působí ve funkci hlavního groundsmana. Jak ve Wembley tak i v Parken musí Chris řešit multifunkční využívání travnatých ploch stadionů. Působil i jako konzultant u četných projektů jako např. Mistrovství světa ve Francii 1998 (pro tým Anglie) a Mistrovství světa v Japonsku (pro tým Dánska).

2. David Saltman-Výstavba, renovace a vylepšování trávníků moderních stadionů

David má celou řadu praktických zkušeností s údržbou sportovních hřišť, včetně kontraktu s FC Aston Villa, Millenium Dome v Londýně (podobná stavba jako Sazka Arena O2 v Praze, ale větší), FC Wolverhampton Wanderers, Národní stadion ve Walesu –Millenium Stadion, Wimbledon na vodě pro program American Express na TV Granada, dále pro TV Channel 4- Olympijský stadion, Athény.

Od března do května 2006 pracoval jako hlavní groundsman pro Národní stadion Millenium v Cardifu. Od května 2006 působí jako manažer všech hracích ploch pro FC Wolverhampton

Wanderers. V letech 95/96, 96/97, 97/98 byl nominován a zvolen IOG groundsmanem roku. Jako lektor přednášel více než 450 groundsmanům z fotbalových klubů. Posuzuje kvalitu hřišť pro FA a pro IOG po celé Velké Británii. V roce 2001 založil firmu Pitchcare. Com Ltd

2. Phil Sharples-Základní předpoklady pro růst trávy a jejich vzájemné vyvážení

Základní předpoklady pro růst trávy a jejich vzájemné vyvážení (voda, substrát, pH, organické vlastnosti, výživa)

Phil pracuje v oboru sportovních trávníků již více než 23 let. Má výtečné zkušenosti jak z praxe, ale i z akademického prostředí. Pracoval na vedoucích místech v managementu sportovních trávníků v USA, Velké Británii a Španělsku. Jako lektor vyučoval předmět managementu sportovních trávníků na předních britských zahradnických školách. Phil je autorem dvou odborných publikací, která jsou při různých příležitostech vydávány v tisku.

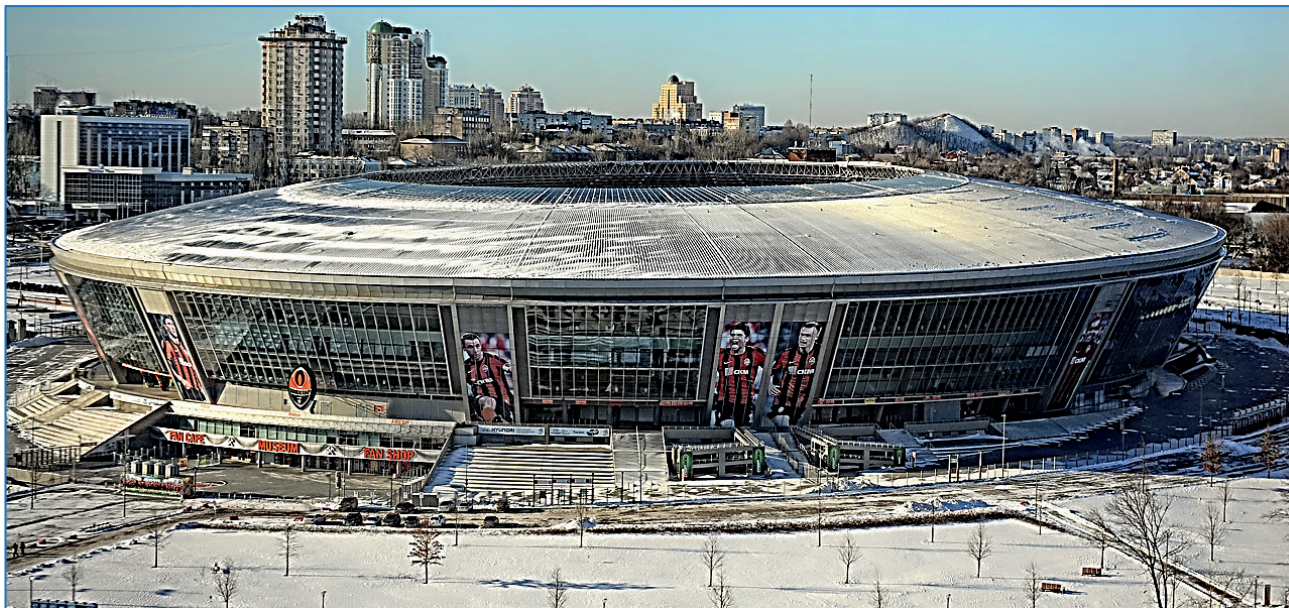
David Saltman přednáší o renovaci hřiště

Součástí semináře byla i návštěva víceúčelového stadionu „Olimpiyskiy“. Postaven v roce 1958 jako součást celého sportovního areálu Lokomotiv, původně patřil sovětské sportovní společnosti Lokomotiv. Stadion byl postaven pro hlavní fotbalový tým Donetsk Railway, který od roku 1948 hrál v Artemivsku (Bakhmut). Do roku 2014 byl majetkem Národního olympijského výboru Ukrajiny. Od roku 2014 se spolu se sousední Donbas Arenou stal majetkem Doněcké lidové republiky.

Milionové město Donětsk, které leží na východní části Ukrajiny, založil velšský průmyslník John Hughes v 19. století. Oblast Donbas je velice bohatá na přírodní zdroje-uhlí, rtuť, železnou rudu a další.

Donbas Arena

Přestože se náš seminář uskutečnil v červnu a stadion Donbas Arena se otevíral v srpnu, tak nám nebylo umožněno jej navštívit. Nachází se v centru města, v Lenin Komsomol parku a má kapacitu 52 187 diváků. Stavba byla zahájena v roce 2006. Generálním dodavatelem byla turecká společnost ENKA. Stadion byl dokončen a otevřen v roce 2009. Na stavbě se podílelo asi 1600 specialistů, především tureckých. Stadion je nevyužívaný a pro veřejnost uzavřen od května 2014, kvůli válce na Donbasu. V srpnu 2014 byl poprvé poškozen válkou.

Hostina v hotelu, kde probíhal seminář, včetně hudby od DJ a zpěvačky. Na snímku Simon a David od firmy Campey.

Při hledání informací o lokalitě Doněck v anglické wikipedii, jsem na prvním řádku sekce Geografie, četl: „Doněck leží ve stepní krajině, obklopený roztroušenými lesy, kopci, výsypkami, řekami a jezery.“ Při pohledu z letadla na ty obrovské plochy krajiny-euroasijské stepi-mě při výběru hudby pro danou oblast napadá ruský skladatel Alexander Borodin a jeho skladba „In the Steppes of Central Asia“. Tuto hudbu poslouchám na Classic FM už mnoho let, a vyjádření o čem to vlastně je nabízí komentář jednoho posluchače: „*Na této hudbě je prostě něco, co teleportuje mou mysl k přírodním divům Země – pohoří Altaj, Grand Canyon, euroasijské stepi, Yarlung Tsangpo. Tento svět je tak obrovský a je v něm mnohem více krásy, než kdy poznáme.*“

https://www.youtube.com/watch?v=WJWmZzVi_c

*Na prohlídku města bohužel nezbylo moc času. S Michalem jsme prošli hlavní ulici až na velké náměstí, na kterém stála obrovská socha Lenina. Vladimír Iljič i Michal hledí přes město do dálky a počítají velké množství těžebních věží přímo mezi domy.
Naše Ostrava, ale ve větším měřítku.*

„Lidé raději poslouchají nové lži než staré pravdy.“

A. P. Čechov

Michal u sochy V. Lenina

U stejné sochy Lenina proruští demonstranti v dubnu 2014. Demonstrace proti vládě probíhali za podpory Kremle.

REZIGNACE

„Upomínka na založení pobočky IOG v České republice, 5. září 2006“.

Jako obvykle po Konferenci 2013 mělo naše sdružení IOG výroční konferenci, na které jsem rezignoval na místo předsedy. Předal jsem upomínkový dar od IOG, který jsem přivezl při mé návštěvě Saltextu 2010, a ukončil svou činnost. Mým problémem bylo obrovské zatížení, které mi vedení naší pobočky IOG přinášelo. Tuto funkci jsem zastával od založení našeho občanského sdružení v roce 2006 až do Konference 2013.

Prakticky jsem přestal se svým podnikáním, protože celý svůj pracovní den jsem věnoval činnosti toho spolku.

Lidé ve VV nevěděli, co mají dělat a já jsem je nedokázal dostatečně motivovat k vyššímu nasazení. Vymýšlet a plánovat, organizovat, zúčastňovat se, řešit finanční stránku (příjmy a výdaje) a hledat sponzory, překládat časopisy

Groundsman a STAL, komunikovat s IOG, vyhledávat vhodné řečníky na semináře, aktualizovat webové stránky a další a další nutné záležitosti atd., to vše vedlo k mému totálnímu vyhoření. Jednoduše jsem to vzdal.

Svou roli v tom hrála i odlišná kultura od anglického IOG. Trochu naivně jsem si myslel, že bychom to měli dělat jako v Anglii. V překladech časopisů GROUNDSMAN a STAL jsem vyhledával takové informace, které o anglické společnosti groundsmanů něco vypovídaly a očekával jsem, že moji kolegové, naši groundsmani, budou postupovat ve svém jednání a ve

své práci podobně, jako Angličané. Jako optimista jsem si nepřipouštěl, že tudy cesta nevede.

Po osmi letech jsem se rozhodl, že by se této práce mohl chopit někdo mladší a pokračovat v úsilí o zviditelňování profese trávnickáře s větší energií.

Shrnutí mé činnosti za období 2006-2013:

Úspěchy:

- Účetnictví vždy v černých číslech.
- Výstavy SALTEX (3x) plus návštěvy sportovních klubů v Anglii.
- Webové stránky, foto měsíce a překlady časopisů.
- Vzdělávání:
  - ZK pro správce hřišť se uskutečnily bez finanční podpory FAČR.
  - OS pro správce hřišť profesionálních fotbalových klubů. Všechny OS hradila naše organizace IOG CR, s výjimkou toho posledního (2013), kde FAČR uhradila pronájem prostor na ČZU v Praze. Více než 30 přednášejících z Anglie a více než 40 přednášejících z ČR. Většinu přednášek z Anglie jsem tlumočil já.

Za neúspěch považuji:

- Nepodařilo se mi realizovat zvýšení statusu / prestiže správců hřišť profesionálních soutěží tak, jak je tomu v Anglii. Toto je podmíněno kvalifikačním certifikátem, což následně pomůže i k vytváření tabulky doporučeného finančního ohodnocení.
- Malá členská základna - 50 členů (bohužel velká většina z nich jsou firmy a podnikatelé; ke konci roku 2012 pouze 8 správců z nejvyšších dvou fotbalových soutěží.

Myšlenka, která mne vedla k založení pobočky anglické IOG, dávala smysl, o čemž svědčí i to, že IOG CR pokračuje i po mé rezignaci.

„Úspěch, to je 5% nápad a 95 % potu“

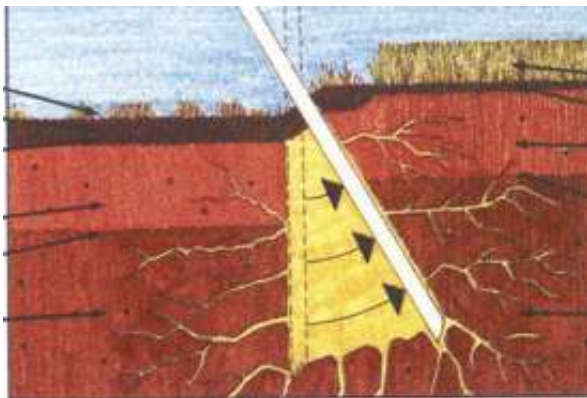
Alan Ferguson

1. Fotbalové trávníky

Kvalitu našich fotbalových trávníků jsem měl možnost v průběhu svých trávníkářských let ovlivnit nejen založením IOG CR (jediná zahraniční pobočka IOG), ale i dodáním dvou převratných technologií.

1.1. VERTI-DRAIN

Kvalitní povrch hrací plochy přírodního trávníku tvoří travní rostliny, které potřebují ke svému úspěšnému růstu jednak vzduch a současně i propustnost kořenového horizontu, neboť podmáčený travní porost bude velice rychle odumírat.

Snad nejlepší stroj, který umožňuje intenzivní provzdušňování kořenového horizontu se jmenuje VERTI-DRAIN. Důležitost V-D jsem si uvědomil už při jedné z mých prvních návštěv v Anglii po revoluci 1989 a první dva stroje jsem přivezl v roce 1998 pro ČMFS, jenž tehdy vytvářel dvě renovační linky pro stadiony, na kterých hrály národní mužstva. Jedna linka byla umístěna v Blšanech a druhá v Ostravě.

1.2. FIBRESAND (FS)

Pozitivní kritéria při srovnání FS se standardním písčito-hlinitým hracím povrchem:

Přibližně 4 miliony vláken / m² vedou ke: zlepšení růstu kořenů, zlepšení odolnosti proti opotřebení, snížení zhutnění, zlepšení drenáže, zlepšenému provzdušňování. To vše znamená, že zátěž hřiště lze navýšit přibližně o 75 % více hodin.

V roce 2010 bylo ve dvou nejvyšších fotbalových soutěžích v Anglii - Premiership 50 % povrchů FS a v Championship League rovněž 50 % hracích povrchů z FS.

V České republice bylo první FS hřiště postaveno v Olomouci, v roce 2006. Spokojenost s hracím povrchem vedla SK SIGMA Olomouc k výstavbě stejného povrchu v tréninkovém areálu o rok později. Pochvalu sklízelo hřiště nejen od samotných fotbalistů (např. Vl. Šmicer na OS v Praze, únor 2011), ale i od STRI, který hodnotil hrací povrchy na zakázku UEFA, v roce 2011. I ke dnešnímu datu patří hodnocení tohoto hracího povrchu k těm nejlepším!

Poznámka: STRI je nedílnou součástí trávníkářského průmyslu v Anglii. Systém, který STRI používá k vyhodnocení hracích povrchů, je do značné míry kopírován našim IOG CR při vyhodnocování hřišť v Česku i na Slovensku.

2. Ukrajina

První kapitolu svých vzpomínek končím vpádem SSSR do Československa v srpnu 1968 (opomím ostatní vojska Varšavského paktu, protože celé invazi velelo Rusko).

Netušil jsem, že svou poslední kapitolu budu končit stejnou tragédií.

24.2. 2022 napadlo Rusko suverénní stát Ukrajinu, a já jsem se od té doby jen těžko dokázal soustředit na psaní svých vzpomínek. To, co se od té doby děje na Ukrajině je milionkrát horší než to, co jsme zažili my v roce 1968.

M. Gorkij: „Charakteristickým rysem Rusů je jejich sadistická krutost.“

Milióny žen a dětí opustily své domovy a utekly před ruskými válečníky do zahraničí. Můj syn Tomáš k nám z Polska přivezl dvě ženy a malou holčičku už počátkem března 2022, matku (63 let), dceru (33 let) a vnučku (3 roky). Táta a manžel zůstali doma, aby pomáhali svým lidem.

Snímek je z Pražského letiště, odkud po několika týdnech v Lánově, uprchlé ženy odlétali do Kanady za svými příbuznými.

Na charitativní organizace Červený kříž, Lékaři bez hranic a Člověk v tísni jsem odeslal v dubnu 2022 dvacet tisíc. Na Ukrajinskou ambasádu stejnou částku, tentokrát na zbraně. Následně, od srpna 2022, posílám na ambasádu každý měsíc 1968,- Kč (můj symbolický dluh za rok 1968). Když se to dozvěděl Richard Campey, tak mi poslal £500, abych to rovněž poslal Ukrajinské ambasádě na zbraně.

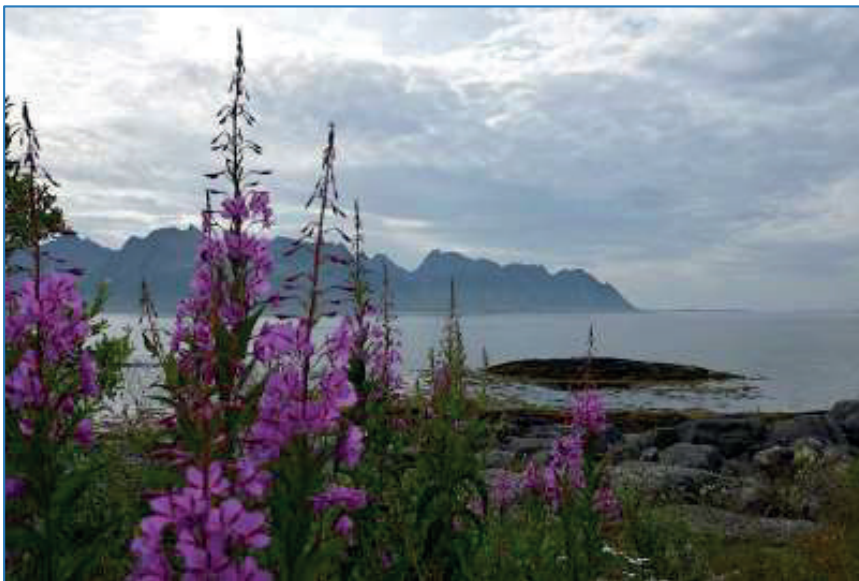
This music is a must: **Dmitri Shostakovich - Piano Concerto No. 2 - II. Andante**

<https://www.youtube.com/watch?v=-m7uxDRgBD8>

3. Norsko

Když jsem v 70. letech minulého století žil v Essexu, tak se mi při jednom z nedělních výletů do Londýna podařilo navštívit kino na Oxford Street, ve kterém dávali norský muzikál Song of

Norway. Byl jsem mladý a příběh o mladém Edvardu Griegovi mě vybízel, abych „nekoukal před každý svůj krok, ale hleděl k horizontu“ (norské rčení). Tento nádherný film mě v roce 1977 inspiroval k cestě do Norska, o čemž píšu na str. 233, v kapitole Berkshire II.

Dnes, o padesát let později, ve 30. letech tohoto století, kdy žiji v Podkrkonoší, jsem si jednoho lednového dne udělal výlet do Vrchlabí, abych navštívil kino Kartonku, kde dávali norský film Songs of Earth. Film se odehrává na pozadí úžasných horských scenerií, kde „starý otec ukazuje, jak byl mladý“ (norské rčení) a co pro něho norská krajina v jeho životě znamená.

Byla to náhoda?

Snímky z Lofotů 2019

Život je přesný součet náhod

Miroslav Zikmund

Mé povolání, kterému jsem se vyučil v Anglii, a které jsem mohl, díky svobodě po roce 1989, vykonávat i doma v Česku, mi umožnilo podívat se od té doby do Norska ještě třikrát.

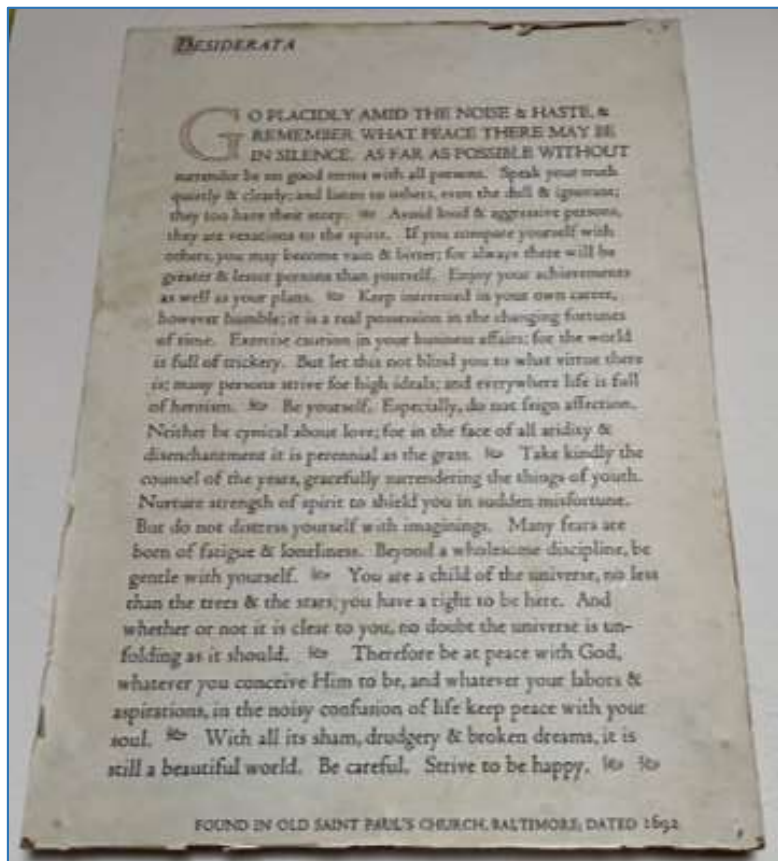
Každý potřebuje krásu stejně jako chléb, místa, kde si může hrát a modlit se, kde příroda může léčit a těšit a dávat sílu, jak tělu, tak i duši. *John Muir*

Stejně jako při své první cestě do Norska, kdy jsem si vybíral hudbu Edvarda Griega, tak bych si rád tentokrát poslechl jeho "Peer Gynt - Morning Mood".

<https://www.youtube.com/watch?v=-rh8gMvzPw0>

4. Životní filosofie - Desiderata

Desiderata (latinsky „Co je žádoucí“) je krátká báseň v próze o tom, jak dosáhnout štěstí v životě. Jejím autorem byl americký právník a filosof Max Ehrmann žijící v letech 1872 – 1945, poprvé ji uveřejnil roku 1927. V roce 1933 ji autor předložil ve formě vánočního přání svým přátelům. Existovala však legenda tvrdící, že se jedná o anonymní text, který pochází ze 17. století a byl nalezen v kostele sv. Pavla v Baltimore. Báseň, která má silný filosofický a mravní apel, byla velmi populární v 60. letech 20. století v okruhu hnutí hippies a je známá i dnes.

Tento výtisk DESIDERATY jsem si zakoupil v Anglii před svým návratem zpět domů, v roce 1978. Na jeho spodní straně je napsáno: „Nalezeno ve starém chrámu Sv. Pavla, Baltimor, 1692. Toto však je chybné, neboť autorem je skutečně Max Ehrmann.

Kráčej v poklidu, středem hluku a spěchu, pamatuj na to, jaký klid může být v tichu.

Pokud možno bez vzdávání, buď za dobře se všemi lidmi. Mluv svou pravdu klidně, pozvolně a zřetelně; poslouvej ostatní, dokonce i tupce a ignoranty, i ti mají své příběhy.

Vyhýbej se hlučným a agresivním

osobám, jsou utrpením ducha. Budeš-li se porovnávat s druhými, můžeš se stát pyšným nebo zatrpklým, neboť zde vždy budou významnější i méně významné osoby, nežli jsi ty sám.

Raduj se ze svých úspěchů, jakož i ze svých plánů. Zajímej se o svou vlastní kariéru, jakkoliv je skromná, je to skutečné vlastnictví v měnících se dobách času.

Buď opatrný ve svých obchodních záležitostech, protože svět je plný záludností a podvodů. Ale nenech se tím zaslepit, a uvědom si, že existují i ctnosti. Mnozí lidé usilují o vysoké ideály a život je všude plný odvahy.

Buď sám sebou. Obzvláště nepředstírej city a náklonnost. Ani nebuď cynický o lásce, tváří v tvář vší vyprahlosti a rozčarování, je přesto stejně trvalá, jako tráva. Přijmi laskavě radu starších poddávajících své zkušenosti mládí.

Procvičuj sílu ducha, aby tě ochránil v nenadálém neštěstí. Netrap se představami. Mnoho strachu se rodí z únavy a samoty. Za hranicí zdravé disciplíny buď na sebe laskavý.

Jsi dítětem vesmíru, a o nic méně než stromy a hvězdy, máš právo být zde. A je-li ti to jasné nebo ne, vesmír se rozkládá tak jak má. Tudíž buď zadobře s Bohem, cokoliv si myslíš, že On je.

Jakékoliv je tvé úsilí a aspirace v hlučném zmatku života, udržuj mír ve své duši. Se všemi podvody, dřinou a rozbitými sny je to stále překrásný svět. Buď veselý, snaž se být šťastný.

<https://www.youtube.com/watch?v=zFxxV7-JDRw>

O přitažlivosti hnutí hippies na mé myšlení a postoje jsem se zmiňoval již několikrát. Prvně jsem byl fascinován tímto pocitem tolerance a svobody už na GFC, v létě 1969.

V prosinci 2022 jsem navštívil v Městské galerii na Staroměstském náměstí v Praze výstavu *Paradise Lost*. Fotografickou sbírku a film *Taylor Camp* od významného amerického fotografa Johna Wehrheima popisuje jeden z organizátorů výstavy Martin Řezníček: „*Rozmanité subkultury jsou podstatnou součástí každé demokratické společnosti a hnutí hippies je jednou z nich*“.

Taylor Camp, Kauai (1969–1977) byla osada s domky v korunách stromů na konci cesty na severním pobřeží ostrova Kauai, kde se vařilo v hrncích a kde každý chodil oblečený, jak se mu líbilo. Tento tábor, který v roce 1969 založil Howard Taylor, mladší bratr herečky Elizabeth Taylor, zanikl v roce 1977, kdy jej vládní úředníci do základu vypálili.

Ve stejné době, kdy hipíci žili v kempu na Kauai, jsem i já kempoval na GFC a užíval si free život stejně jako oni (tedy až na to oblečení).

<https://www.youtube.com/watch?v=-HJj9gRR4LA>

Život komunitního společenství na Havaji nebyl myslitelný bez hudby, film *Taylor Camp* rovněž doprovází píseň, která se prvně objevila v roce 1969, tedy v době mého příchodu do Anglie, a kterou bych si rád vybral i jako závěrečnou pro svůj projekt JE TO VŠE V HLAVĚ.

Překlad názvu písně je „*Kdo ví kam plyne čas*“. Ve svém přemýšlení, jak plynul můj čas, bych si rád myslel, že patřím k té „*jedné čtvrtině lidí, kteří ve svém životě dokázali alespoň polovinu toho, co mohli vykonat*“ (citát Fridricha II).

Fairport Convention - Who Knows Where The Time Goes (with Sandy Denny)

<https://www.youtube.com/watch?v=DeZL2FXkGqI>